

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

Evidenčné číslo: 102003/B/2024/36145806862205700

SINGAPUR A JEHO POSTAVENIE
V MEDZINÁRODNOM OBCHODE

Bakalárska práca

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

SINGAPUR A JEHO POSTAVENIE
V MEDZINÁRODNOM OBCHODE

Bakalárska práca

Študijný program: medzinárodné podnikanie

Študijný odbor: ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra medzinárodného obchodu

Vedúci záverečnej práce: Ing. Kristína Drieniková PhD.

Bratislava 2024

Lenka Chmeňová

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

Lenka Chmeňová

Pod'akovanie

Týmto by som sa chcela poďakovať vedúcej záverečnej práce Ing. Kristíne Drienikovej, PhD. za jej odborné rady, poznatky a pripomienky, ktoré mi poskytla pri vypracovávaní záverečnej práce.

ABSTRAKT

CHMEŇOVÁ, Lenka: *Singapur a jeho postavenie v medzinárodnom obchode.* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta; Katedra medzinárodného obchodu. - Ing. Kristína Drieniková PhD. – Bratislava: OF EU, 2024, 59s.

Bakalárska práca je vypracovaná na tému Singapur a jeho postavenie v medzinárodnom obchode. Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo poukázať na postavenie Singapuru v medzinárodnom obchode a jeho hospodársky a obchodný význam. Bakalárska práca je rozdelená do štyroch kapitol. Obsahuje 5 tabuliek, 14 grafov a 1 obrázok. V prvej kapitole približujeme historické pozadie juhovýchodnej Ázie od obdobia, kedy bol tento región koloniálne závislý. Takisto sa venujeme historickému vývoju v Singapure a jeho hospodárskej charakteristike. V druhej kapitole je popísaný cieľ práce a spôsob, ako sme sa k nemu dopracovali. V tretej kapitole sa nachádzajú výsledky nášho skúmania, a teda obchodné dohody Singapuru, zahranično-obchodné vzťahy, komoditná a teritoriálna analýza exportu aj importu, priblíženie Singapuru ako finančného centra, analýza priamych zahraničných investícií v krajine a taktiež investície Singapuru v zahraničí. Výsledkom riešenia danej problematiky je skutočnosť, že Singapur má významné postavenie v medzinárodnom obchode a zohráva v ňom dôležitú úlohu.

Kľúčové slová: Singapur, medzinárodný obchod, NIK, model lietajúcich husí, dohody o voľnom obchode, komoditná a teritoriálna štruktúra, finančné centrum, PZI

ABSTRACT

CHMEŇOVÁ, Lenka: *Singapore and its position in international trade* - University of Economics in Bratislava. Faculty of Commerce; Department of International Trade. - Ing. Kristína Drieniková PhD. – Bratislava: OF EU, 2024, 59p.

The topic of the bachelor thesis is Singapore and its position in international trade. The aim of the bachelor thesis is to demonstrate Singapore's position in international trade and its economic and trade significance. The thesis is divided into four chapters. It contains 5 tables, 14 charts and 1 illustration. The first chapter provides an historical background of Southeast Asia from the period when the region was colonially dependent. We also discuss the historical development of Singapore and its economic characteristics. The second chapter describes the aim of our thesis and how we have reached it. The third chapter presents the results of our research, and thus Singapore's trade agreements, foreign trade relations, commodity and territorial analysis of both export and import, an insight to Singapore as a financial centre, an analysis of foreign direct investment in the country and Singapore's investments abroad. As a result of addressing the issue, Singapore has an important position and role to play in international trade.

Key words: Singapore, international trade, NIC, flying geese model, free trade agreements, commodity and territorial structure, financial centre, FDI

OBSAH

Úvod	8
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	9
1.1 Historický kontext juhovýchodnej Ázie.....	9
<i>1.1.2 Model lietajúcich husí.....</i>	<i>13</i>
1.2 Historický a hospodársky profil Singapuru.....	15
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania.....	23
3 Výsledky.....	25
3.1 Obchodné dohody Singapuru.....	26
3.2 Zahraničný obchod Singapuru	30
<i>3.2.1 Komoditná štruktúra exportu a importu tovaru</i>	<i>31</i>
<i>3.2.2 Teritoriálna štruktúra exportu a importu tovaru</i>	<i>34</i>
<i>3.2.3 Obchod so službami.....</i>	<i>37</i>
3.3 Význam Singapuru ako finančného centra.....	41
3.4 Priame zahraničné investície Singapuru.....	43
<i>3.4.1 Priame zahraničné investície Singapuru vo svete.....</i>	<i>46</i>
4 Diskusia	50
Záver	52
Zoznam použitej literatúry.....	54

Úvod

V súčasnej globalizovanej ekonomike má Singapur významnú rolu v medzinárodných obchodných vzťahoch. Singapur je dokonalým príkladom ako sa malý chudobný štát bez prírodných zdrojov dokáže pretransformovať na jedno z najdôležitejších a najvyspelejších obchodných centier a krajín celkovo. Bakalárska práca sa zameriava na analýzu jeho postavenia v medzinárodnom obchode a skúma faktory, ktoré prispeli k rapidnému hospodárskemu rastu a integrácii do svetovej ekonomiky.

Singapur bol ešte do roku 1965 pod nadvládou Veľkej Británie. Po získaní nezávislosti čelil Singapur mnohým výzvam, vrátane takmer žiadnych prírodných zdrojov, preľudneného obyvateľstva a nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily. Postupne sa vláda zamerala na vytvorenie stabilného prostredia na príchod priamych zahraničných investícií a podporovala zahraničný obchod. Vláda sa zamerala na investovanie do infraštruktúry, školstva či zdravotníctva, čím zvýšila životnú úroveň v krajine. Hospodárstvo malo dôraz na výrobu, najmä v elektronickom a petrochemickom priemysle, ktoré boli významne podporené štátnymi stimulmi a Singapur sa stal v tom čase jedným z najväčších vývozcov elektroniky. Táto kombinácia faktorov umožnila Singapuru premeniť sa z rozvojového štátu na jednu z najkonkurencieschopnejších a najrozvinutejších ekonomík sveta.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je poukázať na význam Singapuru v medzinárodnom obchode a jeho hospodársky a obchodný význam. V prvej kapitole opisujeme zovšeobecnený hospodársky vývoj v regióne juhovýchodnej Ázie a zameriavame sa najmä na vývoj novo industrializovaných krajín (NIK). Približujeme faktory vďaka ktorým NIK začali napredovať. Zaoberáme sa modelom lietajúcich husí, kde vysvetľujeme postup industrializácie krajín NIK, kam patrí Singapur. Ďalej sa už konkrétne zaoberáme Singapurom, jeho hospodárskym vývojom a opisom hospodárstva. Načrtávame aj históriu finančného centra Singapuru. V druhej kapitole sa venujeme tomu, aké ciele sme si stanovili a akými metódami sme ich dosiahli. V tretej kapitole si najskôr objasňujeme aké dohody o voľnom obchode Singapur podpísal. Následne konkrétne analyzujeme zahraničný obchod krajiny, komoditnú aj teritoriálnu štruktúru exportu aj importu tovaru a služieb Singapuru a jeho postavenie ako finančného centra. Tretiu kapitolu ukončujeme analýzou priamych zahraničných investícií. Na záver svoje zistené poznatky zhrnieme do štvrtej kapitoly – Diskusia.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Singapur je malý mestský ostrov štát nachádzajúci sa na Malajskom polostrove v juhovýchodnej Ázii. Od Malajzie je oddelený Johorským prielivom. Singapur sa vyznačuje nehomogénnym zložením obyvateľstva, čo je výsledkom migrácie v minulosti. Prevažnú väčšinu populácie tvoria Číňania, nasledujú Malajci a tretou najväčšou skupinou sú Indovia.¹

Dnes patrí Singapur medzi vysoko vyspelý štát, ktorý prešiel od roku 1965 rapídny rozvojom svojho hospodárstva. Singapur môžeme označiť ako obchodné, finančné a logistické centrum s globálnym významom. Charakterizuje ho silný právny štát, vzdelané obyvateľstvo, vyspelé finančné trhy a hospodárstvo. V Singapure sa nachádza množstvo pobočiek nadnárodných korporácií, vrátane mnohých z Európskej únie (EÚ).² Hoci Singapur patrí medzi rozlohou najmenšie krajiny v Ázii, je to štát s vysokou životnou úrovňou, nízkou mierou kriminality a šťastným obyvateľstvom. Prispieva k tomu viacero faktorov. Medzi tie najzákladnejšie by sme mohli zaradiť ekonomickú a politickú stabilitu, harmonické sociálne-kultúrne prostredie, vyspelý vzdelávací systém, hoc aj dostatok zelene a príležitostí na rekreáciu.³

Pre Singapur je jeho poloha kľúčová k rastu a prosperite. Má ideálnu polohu na južnom cípe Malajského polostrova, kde sa nachádza Melacký prieliv, ktorý spája Indický oceán a Juhočínske more. Aj tento faktor jeho výhodnej lokality robí singapurský prístav najrušnejším na svete.⁴

1.1 Historický kontext juhovýchodnej Ázie

Krajiny v juhovýchodnej Ázii, až na výnimku Thajska, boli v minulosti, od 16. storočia výrazne ovplyvnené kolonializmom. V regióne vládol britský, francúzsky,

¹BRITANNICA. *Singapore*. [online] [cit. 17.1.2024] Dostupné na: <https://www.britannica.com/place/Singapore/The-people>

² MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Informácie o zahraničnom teritóriu*. [online] [cit. 5.2.2024] Dostupné na: <https://www.mzv.sk/documents/10182/11492747/Singapur%20-%20ekonomick%C3%A9%20inform%C3%A1cie%20o%20terit%C3%B3riu%202022.pdf/5263bb2b-28df-1f97-db50-f1ef475c8ae2>

³GUIDE ME SINGAPORE. *Quality of life in Singapore*. [online] [cit. 5.2.2024] Dostupné na: <https://www.guidemesingapore.com/business-guides/immigration/get-to-know-singapore/quality-of-life-in-singapore>

⁴ SANTHI, S. – SARAVANAKUMAR. *The Economic Development of Singapore: A Historical Perspective*. In *Aut Aut Research Journal*. 2022, 7.vydanie. ISSN 0005-0601 [cit. 5.2.2024]. Dostupné na: <https://www.researchgate.net/publication/343254328>

holandský, španielsky a portugalský kolonializmus. Avšak, je dôležité zmieniť, že kolonizácia bola v tomto regióne aj prospešná. Vďaka vládnej aj súkromnej pomoci sa v oblasti rozmohla produkcia rôznych komodít, napr. kaučuku, ryže, cínu, tabaku, kávy či čaju. V záujme kolonizujúcich krajín vytvorit' pre tieto kolónie podmienky na úspech vo svetovej kapitalistickej ekonomike a na vytvorenie stability, sa prepisovali zákony, vytýčili sa nové hranice a vytvorili sa nové podmienky v súlade so západnými ideológiami, častokrát bez ohľadu na pôvodné zvyky a tradície. Proces oslobodzovania od kolónií bol postupný. Oslobodenie od kolonizácie spôsobilo značnú nespokojnosť obyvateľov a protesty vo Vietname, Filipínach a Barme (súčasné Mjanmarsko) a taktiež k nezávislosti prispela okupácia juhovýchodnej Ázie počas tichomorskej vojny. Japonsko počas vojny obsadilo časti juhovýchodnej Ázie a tým nahradilo existujúce kolónie, a to viedlo k narušeniu koloniálnych vzťahov. Obyvatelia juhovýchodnej Ázie využili nepokoj a chaos v regióne a prevzali moc a vládu nad svojimi krajinami.⁵

V období od roku 1960 do polovice 90. rokov 20. storočia prechádzali novoindustrializované krajiny (NIK) juhovýchodnej Ázie spoločenskou a politickou transformáciou, keďže dovtedy sa neodlišovali od iných menej rozvinutých krajín.⁶ Do NIK sa radia krajiny Singapur, Hongkong, Taiwan a Južná Kórea. NIK sú definované ako štáty, ktorých úroveň ekonomického rozvoja sa nachádza medzi rozvojovými a vysoko rozvinutými krajinami.⁷ Životná úroveň týchto krajín v 60. rokoch stagnovala a príčinou bola „populačná explózia“, kedy veľký nárast obyvateľstva prebehol rast HDP. Hongkong, Singapur a Taiwan sa v tomto období spoliehali na finančnú pomoc hlavne od Veľkej Británie, keďže tieto krajiny boli v minulosti koloniálne prepojené, avšak ani táto finančná podpora nebola dostatočná na zlepšenie ich hospodárskej situácie.⁸

Dôvodom, kvôli ktorému ekonomiky krajín NIK začali napredovať, bola práve recesia na väčšine medzinárodných trhov a pokles hospodárskeho rastu rozvinutých trhových ekonomík, ktorý sa odohrával na prelome 70. a 80. rokov 20. storočia. To priviedlo transnacionálne korporácie (TNK) z rozvinutých trhových ekonomík, aby presmerovali

⁵BRITANNICA. *Patterns of colonial age*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.britannica.com/topic/history-of-Southeast-Asia-556509/Patterns-of-a-colonial-age>

⁶ BALÁŽ, Peter – SZOKEOVÁ, Silvia – ZÁBOJNÍK, Stanislav. *Čínska ekonomika*. Bratislava: Sprint dva, 2012. 279 s. ISBN 978-80-89393-89-3.

⁷INVESTOPEDIA. *Newly Industrialized country*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.investopedia.com/terms/n/newly-industrialized-country.asp>

⁸ BALÁŽ, Peter – SZOKEOVÁ, Silvia – ZÁBOJNÍK, Stanislav. *Čínska ekonomika*. Bratislava: Sprint dva, 2012. 279 s. ISBN 978-80-89393-89-3.

svoju výrobu do iných produkčných oblastí, a tak si mohli zachovať ich trhové postavenie. Išlo najmä o odvetvia spotrebného priemyslu, ktoré si nedokázali udržať konkurencieschopnosť. Tento problém nastal kvôli pomerne vysokej miere spotreby energeticky náročných vstupov aj materiálu, taktiež práci odvetvia a nízkym dopytom. NIK sa vyznačovali lacnou pracovnou silou, nízkymi výrobnými nákladmi a pomerne dostatočným množstvom surovín v niektorých krajinách, čo ich robilo vhodnými krajinami pre príchod zahraničných investorov, najmä z Japonska, USA a krajín EÚ. Práve zahraničné investície boli to, čo „naštartovalo“ ekonomiku NIK.⁹

Kvôli prílevu zahraničného kapitálu sa NIK sústredili na proexportne orientovanú hospodársku politiku. V druhej polovici 70. rokov sa na krátke obdobie začali NIK orientovať a exportovať výrobky ťažkého priemyslu - hutníctvo, výroba strojov, stavba lodí. Výroba sa sem presunula z priemyselne vyspelých krajín, ale tento priemysel vyžadoval dovoz výrobných zariadení a posilnenie infraštruktúry, ako aj rekvalifikáciu pracovnej sily. Tieto faktory v daných krajinách neboli dostatočné, čo viedlo iba k nárastu vonkajšej zadlženosti a tak výroba v tom čase v regióne neuspela.¹⁰ Zároveň boli ale 70. roky pre NIK dôležitým míľnikom, keďže v tomto období sa odčlenili od iných menej rozvinutých krajín sveta.¹¹

V 80. rokoch sa výroba a export zameriaval na elektroniku a elektrotechniku. Americké firmy sem presúvali časti výrobného procesu, ktoré sa vyznačovali nekvalifikovanou, ale precíznou prácou. Neskôr sa NIK ukázali ako výhodné aj na výrobu finálnych výrobkov, kvôli nízkym výrobným nákladom a technologickej disciplíne.

V 90. rokoch sa výkonnosť ekonomík znížila aj kvôli silnejším protekcionistickým opatreniam v krajinách najdôležitejších obchodných partnerov. Dôvodom je taktiež zvýšenie miezd NIK, čo urobilo iné krajiny s nižšími mzdami konkurencieschopnejšie.¹² V tomto období spomalila prevládajúcu prosperitu ekonomiky finančná kríza v juhovýchodnej Ázii. Faktorom boli aj dlhodobejšie hospodárske problémy Japonska, ktoré bolo odberateľom technických komponentov a výrobkov z Indonézie, Južnej Kórey a Thajska.

⁹ ibid

¹⁰ GAVALOVÁ, Viera. *Ekonomika a obchodná politika rozvojových krajín*. Bratislava: Ekonóm, 2007. 210 s. ISBN 9788022524391.

¹¹ BALÁŽ, Peter – SZOKEOVÁ, Silvia – ZÁBOJNÍK, Stanislav. *Čínska ekonomika*. Bratislava: Sprint dva, 2012. 279 s. ISBN 978-80-89393-89-3

¹² GAVALOVÁ, Viera. *Ekonomika a obchodná politika rozvojových krajín*. Bratislava: Ekonóm, 2007. 210 s. ISBN 9788022524391.

Proexportne orientovaná politika umožnila NIK využitie jej komparatívnej výhody, ktorou bola lacná pracovná sila. NIK sa intenzívnejšie začlenili do celosvetovej deľby práce. Z týchto krajín, ktorých produkcia bola využívaná zo začiatku len na manuálne a jednoduché práce sa postupne stali ekonomiky, ktoré sa vyznačovali strednou a vysokokvalifikovanou pracovnou silou.¹³

Je dôležité zmieniť aj Združenie národov juhovýchodnej Ázie - ASEAN¹⁴, ktoré bolo založené v roku 1967. Zakladajúcimi krajinami boli Malajzia, Filipíny, Indonézia, Singapur a Thajsko. V zoskupení ASEAN sa nachádza 10 štátov – Brunej, Filipíny, Indonézia, Kambodža, Laos, Malajzia, Mjanmarsko, Singapur, Thajsko a Vietnam.¹⁵ Jeho primárnym zámerom je: ¹⁶

- zvýšiť tempo hospodárskeho rastu, sociálneho pokroku a kultúrneho rozvoja v regióne prostredníctvom spoločného úsilia, zdôrazňujúc partnerstvo a rovnosť,
- podpora regionálneho mieru a stability,
- vzájomná spolupráca a pomoc v oblasti hospodárstva, sociálnych vecí, kultúry a vo vedeckej a administratívnej činnosti,
- spolupráca založená na rozvoji poľnohospodárstva, priemyslu a obchodu,
- spolupráca a udržiavanie dobrých vzťahov s organizáciami, ktoré majú podobné ciele.

Ďalšia forma kooperácie, ktorej členom je Singapur je Ázijsko-tichomorská hospodárska spolupráca (APEC), ktorá bola založená v roku 1989. Má 21 členov, ktorých cieľom je zvýšenie blahobytu obyvateľov regiónu prostredníctvom podpory rovnomerného a inkluzívneho ekonomického rastu, ktorý je založený na udržateľných princípoch a inováciách. Zároveň sa zameriava na urýchlenie procesu regionálnej hospodárskej integrácie, čo prispieva k väčšej stabilite a bezpečnosti. Medzi jej členov z ázijských krajín patrí okrem Singapuru napríklad Vietnam, Malajzia, Indonézia, Filipíny.¹⁷

¹³BALÁŽ, Peter a kol. *Medzinárodné podnikanie: na vlnu globalizujúcej sa svetovej ekonomiky*. 5.vyd. Bratislava: Sprint dva, 2010. 546 s. ISBN 9788089393183.

¹⁴ Skratka ASEAN znamená v angličtine Association of Southeast Asian Nations.

¹⁵ BRITANNICA. *ASEAN*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.britannica.com/topic/ASEAN>

¹⁶ ASSOCIATION OF SOUTHEAST NATIONS. *ASEAN aims*. [online] [cit.17.2.2024] Dostupné na: <https://asean.org/what-we-do#asean-aims>

¹⁷ ASIA-PACIFIC ECONOMIC COOPERATION. *About APEC*. [online] [cit.17.2.2024] Dostupné na: <https://www.apec.org/about-us/about-apec>

Východoázijský summit (EAS) je iniciatíva, ktorá začala v roku 2005. EAS zahŕňa 18 krajín. Patrí do neho desať krajín zoskupenia ASEAN a osem ďalších krajín, a to Austrália, Čína, India, Japonsko, Nový Zéland, Kórejská republika, Spojené štáty americké a Rusko. Medzi šesť kľúčových bodov spolupráce patrí: životné prostredie a energetika, vzdelávanie, financie, otázky týkajúce sa zdravotníctva a epidemických ochorení, manažment prírodných katastrof a konektivita ASEAN.¹⁸

1.1.2 Model lietajúcich husí

Hospodársky vývoj Singapuru je úzko prepojený s modelom lietajúcich husí. Model lietajúcich husí je teória prudkého ekonomického vývoja v juhovýchodnej Ázii. Účelom je vysvetliť postup industrializácie v ekonomikách, ktoré sa industrializujú oneskorene. Hospodársky vývoj v kontexte modelu lietajúcich husí spočíva v teórii, ktorá tvrdí, že Japonsko bolo prvou vedúcou krajinou rozvoja a neskôr ho nasledovali ďalšie krajiny - NIK, ASEAN 4¹⁹ a Čína. Tieto krajiny – krajiny nasledovníkov, sa snažili o napodobenie vyspelých ekonomík a ich priemyslu, a to v súlade s ich vlastnými možnosťami a technologickým vybavením.²⁰

Ekonom Kaname Akamatsu vypracoval model, ktorý spočíva v 3 fázach. V prvej fáze začína ekonomika následníkov dovážať tovar zo zahraničia, čo následne podnieti vznik miestnej výroby. Import je podľa tejto teórie primárnym spôsobom ako vstupujú nové technológie a produkty do krajiny. V druhej fáze krajina následníkov začne s výrobou tovarov, ktoré boli dovážané, a tak sa substituuje import vlastnou domácou výrobou. Tretia fáza nastane keď krajina následníkov dokáže vyrobiť také množstvo tovaru, že má možnosť ho aj vyvážať za hranice.²¹

Priame zahraničné investície (PZI) sú základom pre rozvoj krajín v kontexte teórie lietajúcich husí. Sú dôvodom procesu a posunu industrializácie, zabezpečili to, aby sa

¹⁸EAST ASIA SUMMIT. *Objectives and principles*. [online] [cit.17.2.2024] Dostupné na: <https://eastiasummit.asean.org/about-east-asia-summit>

¹⁹ ASEAN 4 je skratka pre štyri novoindustrializované krajiny druhého stupňa, kam patrí Thajsko, Indonézia, Malajzia a Filipíny

²⁰ KOJIMA, Kiyoshi. *The "flying geese" model of Asian economic development: Origin, theoretical extensions, and regional policy implications*. In: Journal of Asian Economics. Journal of Asian Economics, 2000, roč. 11, č.4, s. 376. [17.1.2024] Dostupné na: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1049007800000671>

²¹ KASAHARA, Shigehisa. *The Flying Geese Paradigm: a Critical Study of Its Application to East Asian Regional Development*. In: United Nations Conference on Trade and Development. Ženeva: UNCTAD, Apríl 2004, č.169, s. 2-4 [cit. 17.1.2024] Dostupné na: https://unctad.org/system/files/official-document/osgdp20043_en.pdf

nevýhodná produkcia investujúcej krajiny presunula do krajín, ktoré disponujú na daný typ produkcie komparatívnou výhodou. Tento krok viedol okrem hospodárskeho rastu a rozšíreniu výroby²² aj k zvýšeniu konkurencieschopnosti. Japonsko zohrávalo dôležitú rolu v urýchlení hospodárskeho rastu krajín juhovýchodnej Ázii. V Japonsku sa odvetvia, ktoré boli náročné na pracovnú silu, stali nekonkurencieschopnými, kvôli rastúcim cenám miezd, a tak investovali do krajín, ktoré v danom odvetví disponovali komparatívnou výhodou.²³

Vývoj v juhovýchodnej Ázii je prepojený s procesom produktového cyklu. Tabuľka 1 znázorňuje proces štruktúry výroby v jednotlivých krajinách juhovýchodnej Ázii. Výrobu rozdeľuje do 4 kategórií – od primárnej výroby cez produkciu náročnú na pracovnú silu až po produkty náročné na výrobu (high-tech). S výnimkou Japonska a Hongkongu všetky krajiny juhovýchodnej Ázie začali s primárnou výrobou – úroveň 1. V období 1965-1980 sa Taiwan, Singapur a Južná Kórea preorientovali z primárnej výroby na pracovne náročnú výrobu. Postupne do roku 1980 tieto krajiny prešli k výrobe komplexnejších a vyspelejších produktov – úroveň 2. Japonsko sa zameriavalo na investičné celky, zatiaľ čo Singapur a Taiwan našli svoje špecializácie v oblasti spotrebnej elektroniky a počítačových technológií. Južná Kórea sa sústredila na výrobu automobilov. Zároveň sa menej rozvinuté ekonomiky ako Thajsko, Malajzia a Čína premiestnili do úrovne 2 - produkcia náročná na pracovnú silu.²⁴

²² KOJIMA, Kiyoshi. *The "flying geese" model of Asian economic development: Origin, theoretical extensions, and regional policy implications*. In: Journal of Asian Economics. Journal of Asian Economics, 2000, roč. 11, č.4, s. 376. [17.1.2024] Dostupné na: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1049007800000671>

²³ BALÁŽ, Peter – SZOKEOVÁ, Silvia – ZÁBOJNÍK, Stanislav. *Čínska ekonomika*. Bratislava: Sprint dva, 2012. 279 s. ISBN 978-80-89393-89-3.

²⁴ BALÁŽ, Peter – LÍNER, Martin. *Postavenie juhovýchodnej Ázie vo svetovom hospodárstve*. Bratislava: Sprint, 2004. 255 s. ISBN 80-89085-35-0.

Tabuľka 1: Úrovně procesu produktového cyklu

	1950-1965	1965-1980	1980-1995	1995-2010
Úroveň 1	Čína Južná Kórea Singapur Taiwan Filipíny Malajzia Indonézia Thajsko	Thajsko Malajzia Indonézia Filipíny Čína	Indonézia Filipíny Vietnam	Laos Kambodža Mjanmarsko
Úroveň 2	Hongkong Japonsko	Singapur Taiwan Hongkong Južná Kórea Japonsko	Thajsko Malajzia Čína	Indonézia Filipíny Vietnam Thajsko Čína
Úroveň 3		Singapur Taiwan Hongkong Južná Kórea	Taiwan Malajzia Južná Kórea Japonsko	Taiwan Singapur Hongkong Južná Kórea Japonsko
Úroveň 4				Singapur Hongkong

Zdroj: BALÁŽ, Peter – LÍNER, Martin. Postavenie juhovýchodnej Ázie vo svetovom hospodárstve. Bratislava: Sprint, 2004. 255 s. ISBN 80-89085-35-0

Singapur sa pretransformoval na krajinu ktorá nielen využívala technológie, ale ich vytvárala. Od roku 2000 prichádzali do Singapuru výrazne investície do výskumu a vývoja. Vláda tiež vypracovala národný plán na roky 2001-2005, v ktorom má Singapur klásť dôraz na podnikanie v oblasti špičkových technológií, v informačných a komunikačných technológiách a biológii.

1.2 Historický a hospodársky profil Singapuru

Pre pochopenie celej problematiky singapurského zahraničného obchodu je vhodné objasniť si históriu krajiny. Za zakladateľa Singapuru môžeme považovať britského agenta Východoindickej spoločnosti Sira Thomasa Stamforda Rafflesa. Začiatkom 19. storočia prichádza Raffles na územie Singapuru za účelom hľadania vhodného obchodného miesta. V Singapure videl Raffles potenciál vzhľadom na jeho polohu, ktorá bola na križovatke hlavných námorných trás. So sultánom Hussajnom vyjednal v roku 1819 dohodu o zriadení obchodnej základne na ostrove a tento moment znamenal aj začiatok britskej nadvlády

v Singapore.²⁵ Po príchode Rafflesa do Singapuru zažíval Singapur hospodársky rast. V roku 1869 sa kvôli otvoreniu Suezského prieplavu zvýšil počet lodí prichádzajúcich do Singapuru a rozmohol sa aj obchod s cínom a kaučukom.²⁶

Od 19. storočia až po rok 1959 bol Singapur britskou kolóniou.²⁷ Po oslobodení a získaní nezávislosti v roku 1959 čelil značnej chudobe, vysokej miere nezamestnanosti s nedostatočne vzdelaným obyvateľstvom. V 50. rokoch 20. storočia bol Singapur značne závislý od tranzitného obchodu, kedy sa tu tovar iba uskladňoval, aby sa znovu mohol vyviezť. Kaučuk bol hlavný tovar, ktorý sa zo Singapuru vyvážal, avšak v tomto období nebol tento obchod priaznivý, kvôli neistým dodávkam a cenám. V reakcii na to sa singapurská vláda rozhodla hľadať nové príležitosti rastu. Vtedajšia vládnuca politická strana People Action Party na čele s premiérom Lee Kwan Yewom sa rozhodla, že politické a hospodárske zlúčenie s Malajziou bude vhodný krok k industrializácii krajiny, a tak sa v roku 1963 Singapur 1963 zlúčil s Malajziou a vytvorili politickú a hospodársku úniu. V roku 1965 sa však toto spojenectvo rozpadlo kvôli etnickým a politickým rozporom obyvateľstva a Singapur sa tým stal samostatným štátom.²⁸

Medzi dôležitú uskutočnenú hospodársku reformu patrí liberalizácia obchodu. Po roku 1965, kedy sa zo Singapuru stal samostatný štát bez prírodných zdrojov a veľmi obmedzeným domácim trhom. Rozhodnutie vlády presadiť stratégiu voľného obchodu sa ukázalo ako úspešné. Kvantitatívne obmedzenia na dovoz, ktoré boli bežné v tom období, sa postupne znižovali a nahrádzali clami. Úroveň týchto ciel bola od začiatku nízka a v priebehu nasledujúcich desaťročí ďalej klesala. Postupne sa teda Singapur stal ekonomikou voľného obchodu, kde 96 % všetkého tovaru vstupuje do krajiny bez cla a ďalších obmedzení.²⁹

Singapurská vláda začala tiež presadzovať industrializáciu, ktorá bola založená na vývoze. V období 1968 – 1973 dokázal Singapur prilákať PZI, ktorých hodnota bola viac ako 2,3 miliárd singapurských dolárov. Prispeli k tomu aj daňové úľavy a finančné stimuly,

²⁵ THE EAST INDIA COMPANY. *A brief history of Raffles Singapore*. [online] [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.theeastindiacompany.com/blogs/stories/a-brief-history-of-raffles-singapore>

²⁶ THE TELEGRAPH. *Singapore in the Spotlight*. [online] [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.telegraph.co.uk/travel/discover-singapore/history-timeline/>

²⁷ BRITANNICA. *History of Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.britannica.com/place/Singapore/History>

²⁸ RUMBAUGH, Thomas. *VI Singapore's Experience as an Open Economy*. USA: International Monetary Fund, 1995, s. 36. [cit.4.2.2024] ISSN: 0251-6365. Dostupné na: [https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557754639/ch006.xml#:~:text=After%20its%20separation%20from%20Malaysia,\(Table%20%2D1\).](https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557754639/ch006.xml#:~:text=After%20its%20separation%20from%20Malaysia,(Table%20%2D1).)

²⁹ ibid

ktoré Singapur zaviedol^{30,31} a situácia nadnárodných korporácií z rozvinutých krajín, najmä z textilného a elektronického priemyslu, ktoré čelili nárastu nákladov a nasýteniu trhu. Boli nútené presunúť svoju výrobu do krajín s nižšími nákladmi v juhovýchodnej Ázii, a to napríklad aj do Singapuru, ktorý získal nielen nové pracovné miesta, ale aj najnovšie technologické know-how.³²

Úloha Singapuru ako finančného centra sa začala vyvíjať vďaka rozsiahlym snahám o obnovu mesta od konca 60. do 90. rokov 20. storočia. Vláda vyčlenila 80-hektárový pozemok v centre Singapuru, známy ako "zlatá topánka", ako budúcu finančnú štvrt'. Táto oblasť bola vyňatá z regulácie nájomného, aby sa tak stimulovala jej rekonštrukcia. To viedlo k výstavbe niekoľkých nových mrakodrapov, ako napríklad OCBC Centre a UOB Plaza, ktoré znamenali premenu Singapuru na moderné mesto. Projekty súkromných investorov tiež prispeli k rekonštrukcii budov na mrakodrapy, a tak prispeli k významnej premene Singapuru na popredné finančné centrum.³³

V roku 1968 bol v Singapore založený aj Asian Dollar Market bankou Bank of America so zámerom vlády transformovať Singapur na finančné centrum. Vláda poskytla banke Bank of America daňové stimuly, vrátane oslobodenia úrokových výnosov od dane pre zahraničných investorov. Ďalšie finančné inštitúcie nasledovali krok banky Bank of America a rozhodli sa zakladať svoje pobočky v Singapore. Tieto kroky znamenali vznik rozsiahleho finančného sektora, ktorý zabezpečil diverzifikáciu singapurskej ekonomiky, čo viedlo k menšej zraniteľnosti krajiny voči zmenám hospodárskych trendov spojených s obmedzenou ekonomickou základňou.³⁴

Kvôli nálezom ložísk ropy v juhovýchodnej Ázii sa zo Singapuru v 60. rokoch stalo kvôli jeho výhodnej geografickej polohe rafinárske centrum. Do 70. rokov ropa tvorila 40

³⁰ ABSHIRE, Jean. *The History of Singapore*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2011. 179 s. ISBN 978-0-313-37743-3

³¹ VAN ELKAN, Rachel. *III Singapore's Development Strategy*. USA: International Monetary Fund, 1995, s. 11-12. [cit.4.2.2024] ISSN: 0251-6365. Dostupné na: <https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557754639/ch003.xml>

³² KONG, Lee Sing – BOON, Goh Chor. *Toward a Better Future: Education and training for Economic Development in Singapore since 1965*. Washington: The World Bank and National Institute of Education, 2008. ISBN 978-750-8400 [cit. 2024-02-04]. Dostupné na: <https://books.google.sk/books?id=qpzTvu4JdCYC&lpg=PR5&ots=pkvSnkYIyY&dq=economy%20development%20of%20singapore&lr&pg=PP1#v=onepage&q=economy%20development%20of%20singapore&f=false>

³³ AS GOOD AS GOLD. *The Making of a Financial centre*. [online] [cit.24.2.2024] Dostupné na: https://biblioasia.nlb.gov.sg/files/pdf/vol-12/v12-issue3_GoodGold.pdf

³⁴ ABSHIRE, Jean. *The History of Singapore*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2011. 179 s. ISBN 978-0-313-37743-3

% celkového exportu Singapuru.³⁵ PZI zabezpečili rozmach petrochemického priemyslu, ale rozvíjali sa aj iné dôležité odvetvia ako napríklad elektronický priemysel, textilný priemysel, automobilový priemysel a stavebníctvo.³⁶

V rokoch 1973 - 1984 sa už Singapur nesnažil o prilákanie investícií orientovaných na export a zabezpečenie pracovných miest. Hnacou silou vývoja namiesto pracovne náročných odvetví bola technologicky náročná práca ako elektronický priemysel, telekomunikačné zariadenia, výroba polovodičov a pod. Singapur sa propagoval ako „komplexné obchodné centrum“, v ktorom si medzinárodné spoločnosti mohli zriadiť regionálne centrály a podporné služby.^{37,38}

V období od 70. do 90. rokov singapurská ekonomika výrazne prosperovala a vykazovala stabilný ekonomický rast, a tak začal byť Singapur spolu s Hongkongom, Južnou Kóreou a Taiwanom nazývaný jedným zo „štyroch tigrov“ ázijskej ekonomiky.³⁹

Od 1990 – 2000 sa produkcia Singapuru sústredila na high-tech výrobu. Taktiež investoval do telekomunikácií. Tieto kroky boli spôsobené rozmachom telefónov, počítačov a faxov v tomto období. Lacná pracovná sila pri tomto type odvetvia už nebola podstatná, ale hlavná bola konkurencieschopná high-tech produkcia.⁴⁰

Po roku 2000 Singapur stále zaznamenával výrazný hospodársky a sociálny rozvoj. Vláda zaviedla stratégie na zvládnutie čoraz rýchlejších zmien v globálnom hospodárstve vrátane vzostupu Číny a Indie. Vláda tiež podporovala investície v chudobnejších aj bohatších krajinách, čím rozšírila svoje hospodárske možnosti. Okrem toho sa Singapur snažil stať medzinárodným centrom vzdelávania a lekárskej turistiky, čím diverzifikoval

³⁵ ibid

³⁶ NGEYEN DINH, Hoa. *Model ekonomického rozvoja ázijských drakov*. Bratislava: MIKA-Conzult, 2001. s.95. ISBN 80-967295-9-4

³⁷ VAN ELKAN, Rachel. *III Singapore's Development Strategy*. USA: International Monetary Fund, 1995, s. 13. [cit.4.2.2024] ISSN: 0251-6365. Dostupné na: <https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557754639/ch003.xml>

³⁸ NGEYEN DINH, Hoa. *Model ekonomického rozvoja ázijských drakov*. Bratislava: MIKA-Conzult, 2001. s. 95. ISBN 80-967295-9-4

³⁹ SANTI, S. – SARAVANAKUMAR. *The Economic Development of Singapore: A Historical Perspective*. In *Aut Aut Research Journal*. 2022, 7.vydanie. ISSN 0005-0601 [cit. 2023-12-05]. Dostupné na: https://www.researchgate.net/publication/343254328_The_Economic_Development_of_Singapore_A_Historical_Perspective

⁴⁰ NGEYEN DINH, Hoa. *Model ekonomického rozvoja ázijských drakov*. Bratislava: MIKA-Conzult, 2001. s.95. ISBN 80-967295-9-4

svoje hospodárske zameranie. Tieto snahy prispeli k pokračujúcemu rastu Singapuru a jeho významu ako globálneho hospodárskeho hráča.⁴¹

Úspech singapurskej ekonomiky môžeme pripísať týmto faktorom:⁴²

- Priame zahraničné investície: singapurská vláda vytvorila vhodné prostredie na prílev zahraničného kapitálu, aj kvôli limitovanému domácejmu trhu.
- Industrializácia založená na vývoze, najmä elektroniky, lodí a neskôr petrochemikálií.
- Kvalitné vzdelávanie: vláda alokovala finančné prostriedky do vzdelávania a školstva, keďže si uvedomovala, že ľudský kapitál a kvalifikovaná pracovná sila sú pre úspešnú krajinu kľúčové.
- Poloha Singapuru: Singapur disponuje strategickou polohou, ktorú využil na vybudovanie prístavu, ktorý sa radí medzi najvyťaženejšie na svete, posilňujúc tak globálny obchod.
- Správne nastavená fiškálna politika: dodržiavaním fiškálnej disciplíny vláda zabezpečila, že krajina riadne hospodári podľa svojich finančných možností a buduje si rezervy na budúce potreby. Svedčí o tom aj to, že Singapur nemá žiadny zahraničný dlh a disponuje vysokými príjmami.
- Vyspelá infraštruktúra: Singapur sa vyznačuje vysoko kvalitnou infraštruktúrou s viac ako 9608 kilometrami spevnených ciest a ucelenou sieťou verejnej dopravy.

Vďaka zavedeným opatreniam Singapur nielenže upevnil svoje postavenie na svetovom trhu, ale zaznamenal aj významný hospodársky rast. Tento môžeme konkrétne sledovať prostredníctvom vývoja hrubého domáceho produktu (HDP) krajiny, ktorým vieme kvantitatívne merať prosperitu singapurskej ekonomiky v čase.

HDP Singapuru v roku 2022 predstavoval 466,79 miliárd USD a v prepočte na HDP per capita bola hodnota 67 339,8 USD. Bol zaznamenaný ročný rast 3,6 %, čo je pokles oproti predošlému roku 2021, kedy ročný rast predstavoval vyššie hodnoty, a to 8,9 %.⁴³ HDP v sledovanom období (graf 1) výrazne rástol. Od roku 2008 do roku 2022 zaznamenal

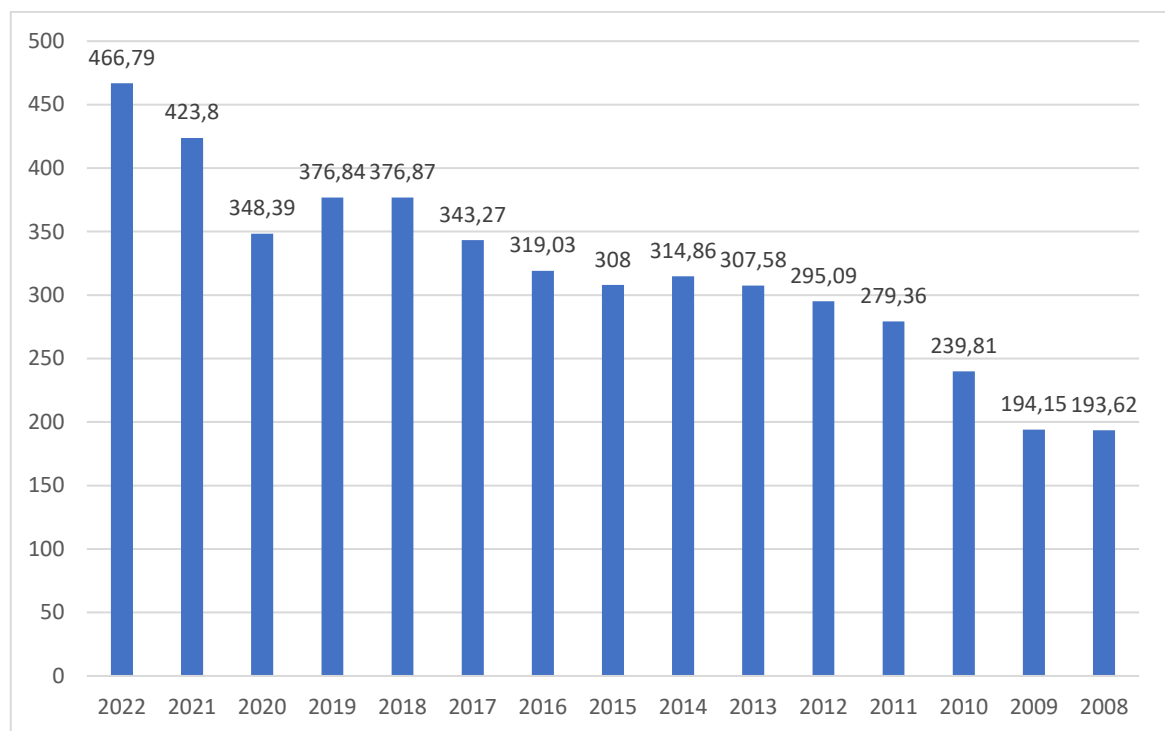
⁴¹ ABSHIRE, Jean. *The History of Singapore*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2011. 179 s. ISBN 978-0-313-37743-3

⁴² IN CORP. *What Actually Makes the Singapore Economy Work?* [online] [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.incorp.asia/blogs/what-makes-singapore-economy-tick-incorp-guide/>

⁴³ THE WORLD BANK. *GDP Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD?locations=SG>

HDP nárast o 141 %. Roky 2008 a 2009 boli poznačené globálnou finančnou krízou, ktorá sa prejavila aj v Singapure, avšak HDP v týchto rokoch mierne vzrástol. Do roku 2018 HDP neustále rástlo, s výnimkou roku 2015, kedy mierne pokleslo. Najvyšší ročný nárast bol prítomný v roku 2010 (44 %), po finančnej kríze v juhovýchodnej Ázii. V roku 2020 bol pokles spôsobený pandémiou COVID-19, avšak už v roku 2021 sa ekonomika zotavila a HDP opäť rástlo.

Graf 1: Vývoj HDP v rokoch 2008-2022 (v mld. USD)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov zo Svetovej banky [online]. Dostupné na: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?locations=SG>

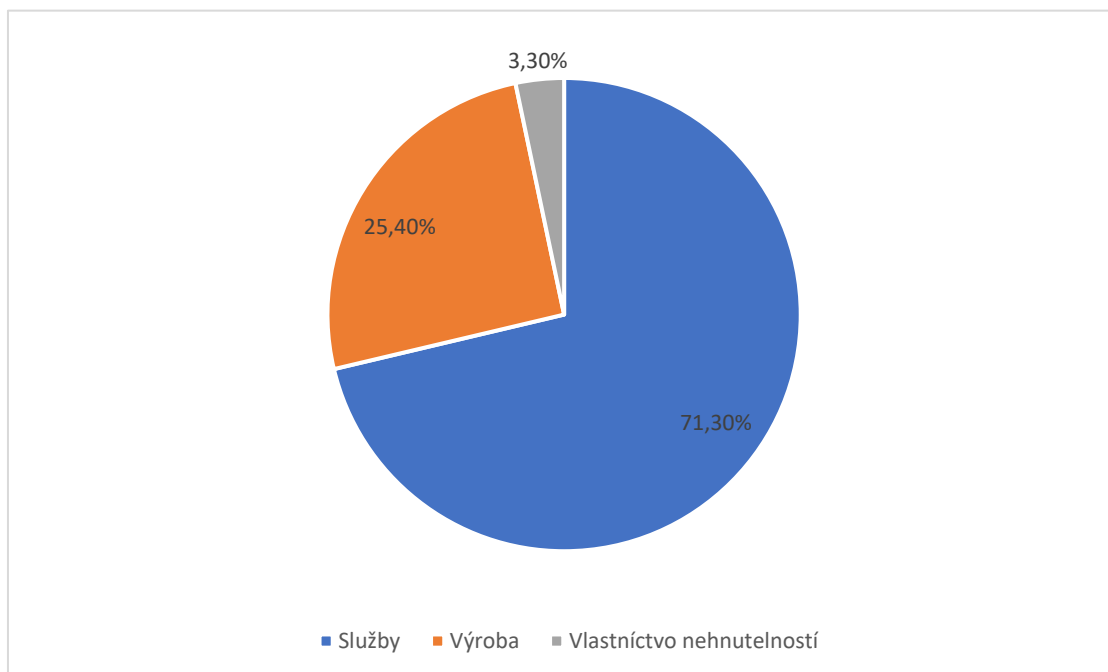
Čo sa týka singapurskej ekonomiky, podľa indexu Economic Freedom of the World je najslobodnejšou ekonomikou sveta⁴⁴ a je hodnotená ako 2. ekonomika s najvýhodnejším prostredím pre začatie podnikania.⁴⁵

⁴⁴INDEX OF ECONOMIC FREEDOM. *Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.heritage.org/index/country/singapore#:~:text=Singapore's%20economic%20freedom%20score%20is,freest%20in%20the%202023%20Index>

⁴⁵ DOING BUSINESS. *Ease of doing business in Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://archive.doingbusiness.org/en/data/exploreconomies/singapore>

V grafe 2 sa nachádza štruktúra ekonomiky Singapuru podľa sektorov. Služby predstavujú najväčšiu časť ekonomiky so 71,3 %. Tento sektor si môžeme bližšie špecifikovať – najhlavnejšie odvetvia v sektore služieb sú: veľkoobchod; financie a poistenie; preprava a skladovanie; informačno-komunikačné technológie; profesionálne služby a administratívne a podporné služby. Čo sa týka priemyslu vyrábajúceho tovar, v tomto sektore sa nachádzajú odvetvia ako výroba (21,6 %) a stavebníctvo (2,7 %). Vlastníctvo nehnuteľností predstavuje 3,30 %.

Graf 2: Rozdelenie ekonomiky podľa 3 sektorov

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z mti.gov. [online]. Dostupné na: <https://www.mti.gov.sg/Resources/Economic-Survey-of-Singapore/2022/Economic-Survey-of-Singapore-2022>

V roku 2022 inflácia dosiahla mieru 6,1 %. Je to najvyššia miera inflácie za posledných 10 rokov. Priemerne za posledných 40 rokov si Singapurská ekonomika udržiavala infláciu okolo 1,8 %. Dôvodom nárastu inflácie boli nerovnosti v ponuke a dopyte, spôsobené pandémiou Covid-19.⁴⁶

⁴⁶ MONETARY AUTHORITY OF SINGAPORE. *Understanding inflation and monetary policy*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.mas.gov.sg/monetary-policy/economics-education/inflation/inflation-was-high-in-2022>

Singapur má mnoho priemyselných odvetví, z ktorých výrobný sektor je najväčším, keďže Singapur je známy elektronickým priemyslom. Výroba elektroniky prispieva 8 % k HDP krajiny a poskytuje 20 % z celkových pracovných miest vo výrobnom sektore.⁴⁷ Výroba elektroniky navyše podporuje vytváranie mnoho ďalších segmentov ekonomiky, ako napríklad presné strojárstvo, logistické služby alebo dodávateľov rôznych materiálov.⁴⁸

Rozsiahle spektrum vysokokvalifikovaných odborníkov v kombinácii s priaznivým prostredím na výskum a vývoj robí Singapur ideálnym prostredím pre farmaceutické biomedicínske odvetvie, ktoré je v Singapure veľmi rozšírené. Svedčí o tom aj fakt, že sa tu nachádza viac ako 50 farmaceutických výrobných závodov vrátane spoločností ako napríklad Pfizer, BioNTech, GlaxoSmithKline, Novartis.⁴⁹

V Singapure je významný aj chemický a energetický priemysel, ktorý zamestnáva až 27 000 ľudí a na HDP sa podieľa približne 3 %.⁵⁰ Na ostrove Jurong neďaleko Singapuru bol postavený obrovský petrochemický komplex, na ktorom sídli približne 100 chemických spoločností.⁵¹

Ďalšie odvetvie výrobného priemyslu je presné strojárstvo, ktoré sa zaoberá výrobou zložitých komponentov, ktoré sa vyžívajú napríklad v medicínskej technike, polovodičoch, námorníctve či letectve. V presnom strojárstve singapurské spoločnosti pokrývajú celý proces produkcie od navrhovania prototypov cez ich výrobu až po schopnosti riadiť celý dodávateľský reťazec.⁵²

⁴⁷ ASEAN BRIEFING. *Sectors Insights for Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.aseanbriefing.com/doing-business-guide/singapore/sector-insights#:~:text=Sector%20Insights%20for%20Singapore,opportunities%20at%20low%20investor%20risk>

⁴⁸ MINISTRY OF EDUCATION SINGAPORE. *Electronics*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.moe.gov.sg/sgis/sponsoring-organisations/industries/electronics>

⁴⁹ ASEAN BRIEFING. *Sectors Insights for Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.aseanbriefing.com/doing-business-guide/singapore/sector-insights#:~:text=Sector%20Insights%20for%20Singapore,opportunities%20at%20low%20investor%20risk>.

⁵⁰ CNA. *Singapore's energy and chemicals sector set for change as net-zero transition, competition fuel uncertainties*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.channelnewsasia.com/singapore/focus-energy-transition-singapore-energy-petrochemical-sector-shell-3787556>

⁵¹ CARPENTER, Keith – KIONG NG, Wai. *Singapore's Chemical Industry: Engineering an Inland*. American Institute of Chemical Engineers: 2023, s. 1. Dostupné na: <https://fscarbonmanagement.org/sites/default/files/cep/20130456.pdf>

⁵² EDB SINGAPORE. *Precision Engineering*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.edb.gov.sg/en/our-industries/precision-engineering.html>

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Hlavným cieľom bakalárskej práce je poukázať na postavenie Singapuru v medzinárodnom obchode a jeho hospodársky a obchodný význam. Pre detailnejšie pochopenie hlavného cieľa, je nutné stanoviť si čiastkové ciele. Čiastkovými cieľmi sú:

- priblížiť historický kontext a dôležité momenty v histórii Singapuru, ktoré mali vplyv na jeho ekonomický vývoj od získania nezávislosti,
- charakterizovať hospodársky profil krajiny,
- skúmať hospodárske stratégie a reformy Singapuru, ktoré boli prijaté na podporu rastu a transformácie Singapuru na vyspelý štát,
- identifikovať hlavné obchodné dohody Singapuru,
- analyzovať komoditnú a teritoriálnu štruktúru zahraničného obchodu Singapuru,
- priblížiť Singapur ako finančné centrum,
- posúdiť vývoj a stav priamych zahraničných investícií v Singapure a PZI Singapuru v zahraničí.

Práca je rozdelená na dva hlavné časti - teoretickú a praktickú časť. V prvej kapitole sa snažíme priblížiť historické pozadie juhovýchodnej Ázie od čias kolonializmu, novoindustrializované krajiny a vďaka akým faktorom sa niektoré z nich v súčasnosti zaraďujú medzi najvyspelejšie krajiny sveta. Následne sa zameriavame na Singapur sám o sebe, jeho hospodársky vývoj a snažíme sa čo najlepšie charakterizovať jeho hospodárstvo, vrátane makroekonomických ukazovateľov, ako napríklad HDP krajiny. V tejto kapitole sme využívali vo veľkom množstve knižné zdroje a odborné články, ktoré nám pomohli objasniť historický vývoj regiónu a Singapuru, ako aj model hospodárskeho vývoja. Avšak, aby sme zaistili čo najaktuálnejšie informácie, pri opise hospodárstva Singapuru sme využívali odborné internetové zdroje, dáta zo Svetovej banky, či Ministerstva obchodu a priemyslu Singapuru. Jedna zo zvolených metód skúmania je logicko-historická metóda. Touto metódou sme podrobne chronologicky opísali historický vývoj juhovýchodnej Ázie, Singapuru a uskutočnené reformy v tejto krajine.

V praktickej časti už uvádzame dohodami voľného obchodu, ktoré napomáhajú Singapuru k zjednodušeniu a efektívnosti obchodu. Následne podrobne analyzujeme zahraničný obchod a obchod so službami Singapuru. Na spracovanie týchto štruktúr sme

použili dostupné databázy, vrátane Observatory of Economic Complexity (OEC), Štatistického úradu Singapuru a Ministerstva obchodu a priemyslu Singapuru. V poslednej kapitole skúmame aké zahraničné investície smerujú do Singapuru a z ktorých krajín. V tretej kapitole čerpáme zo Štatistického úradu Singapuru, zo Svetovej banky pri analýze vývoja PZI a taktiež z databázy UNCTAD. V tejto kapitole je využívaná metóda analýzy, keďže sme dáta podrobne skúmali a rozobrali sme problematiku na menšie časti. Na záver sme v časti diskusie pomocou syntézy zosumarizovali všetky informácie z kapitol.

3 Výsledky

Singapur je malá krajina, ale s výrazne otvorenou obchodnou politikou, ktorá je silne závislá od zahraničného obchodu. Je členom Svetovej obchodnej organizácie – WTO, a to od roku 1995. Keďže vláda si uvedomuje dôležitosť obchodu pre Singapur, snaží sa podporovať voľný obchod a diverzifikovať obchodné vzťahy. Skutočnosť, že krajina je značne závislá od obchodu dokazuje aj celková hodnota obchodu s tovarmi, ktorá v roku 2022 dosahovala 1365 miliárd SGD a celková hodnota obchodu so službami dosiahla 758 miliárd SGD⁵³. Čo sa týka postavenia obchodu Singapuru vo svetovom obchode, v rebríčku najväčších exportérov sveta s tovarmi sa umiestnil na dvanástom mieste, predstavujúc 2,5 % svetového obchodu. Pri importe tovarov sa umiestnil na jedenástom mieste, predstavujúc 2,2 % svetového obchodu. Pri exporte aj importe služieb sa Singapur umiestnil na ôsmom mieste z celého sveta a na obchode so službami sa teda podieľal 4 %.⁵⁴ Údaje za rok 2022 svedčia o tom, že zo zoskupenia ASEAN je Singapur najväčší exportér a spolu s Malajziou je aj najväčší importér.⁵⁵

Faktorom, ktorý prispieva k jeho postaveniu v medzinárodnom obchode, je aj výhodná geografická poloha. Poloha medzi Indonéziou a Malajziou predstavuje výhodný a bezproblémový prístup k obchodným sieťam. Singapurský prístav patrí medzi tie najrušnejšie prístavy na svete, ktorý prepája viac ako 600 prístavov po celom svete, keďže sa nachádza sa v bode, v ktorom sa stretávajú východné a západné námorné trasy. Navyše, letisko Changi prepraví ročne viac ako 2 milióny ton tovaru.⁵⁶

Hlavné exportné tovary zahŕňajú elektroniku, ropné produkty, rôzne stroje či chemikálie. Tieto sektory predstavujú významnú časť singapurského vývozného portfólia a odrážajú jeho konkurenčné výhody. Singapur importuje množstvo surovín a polotovarov, ktoré sú potrebné pre jeho výrobné sektory. Ropa je jedna z hlavných importovaných komodít, pretože je spracovaná v singapurských rafinériách a následne je exportovaná ako

⁵³ MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY SINGAPORE. *Economic Survey Singapore*. [online] [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.mti.gov.sg/Resources/Economic-Survey-of-Singapore/2022/Economic-Survey-of-Singapore-2022>

⁵⁴ WORLD TRADE ORGANISATION. *World Trade statistical review 2023*. [online]. Dostupné na: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtsr_2023_e.pdf

⁵⁵ OBSERVATORY OF ECONOMIC COMPLEXITY. *ASEAN*. [online]. Dostupné na: https://oec.world/en/profile/international_organization/association-of-southeast-asian-nations?intraTradeFlowSelector=flow0&depthSelector3=HS2Depth&yearSelector3=2022

⁵⁶ IMC GROUP. *Why do Foreign Businesses Choose Singapore Over Other Countries?* [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.linkedin.com/pulse/why-do-foreign-businesses-choose-singapore-ecsc/>

rafinovaný produkt. Je to teda reexportovaný produkt. Ďalšími dôležitými dovoznými tovarmi sú elektronika, stroje či plasty. Singapur nemá vlastné poľnohospodárske zdroje, a tak väčšinu potravín importuje. Poľnohospodárska pôda predstavuje len 1 % z celkovej pôdy krajiny. Potraviny dováža z viac ako 180, a teda jeho stratégia dovozu potravín spočíva v diverzifikácii zdrojov importu.⁵⁷

3.1 Obchodné dohody Singapuru

Keďže Singapur má malú otvorenú ekonomiku, je výrazne závislý od obchodu. Singapur má jeden z najväčších pomerov obchodu k HDP na svete, a to až 300 %.⁵⁸ Tento pomer sa nazýva taktiež aj index otvorenosti obchodu. Vypočíta sa ako súčet exportu a importu tovarov a služieb danej krajiny vydelený HDP krajiny. Zvyčajne sa vyjadruje v percentách.⁵⁹

Práve preto si zakladá na udržiavaní silných obchodných vzťahov s ostatnými krajinami a snaží sa o vytváranie dohôd o voľnom obchode (FTA).⁶⁰ Singapur má 15 bilaterálnych a 12 regionálnych dohôd. Má rozsiahle FTA partnerstvá, a to ho robí lákavým pre spoločnosti, ktoré majú záujem expandovať do juhovýchodnej Ázie. Pre spoločnosti, ktoré sa nachádzajú v Singapure poskytujú FTA znížené alebo nulové clá, dostupnosť preferenčných trhov a lepšie predpisy duševného vlastníctva.

Výber obchodných partnerov je kľúčovým prvkom bilaterálnej obchodnej stratégie Singapuru. Medzi hlavných obchodných partnerov patria Čína, USA a Malajzia, ktorí tvoria spolu približne tretinu singapurského obchodu s tovarom. Čo sa týka obchodu so službami, hlavní partneri sú USA, EÚ a Čína. Bilaterálne obchodné dohody s týmito krajinami teda poskytujú Singapuru lepší prístup na trh.⁶¹

Singapur je členom aj Komplexnej a progresívnej dohody o transpacifickom partnerstve (CPTPP), ktorá patrí k mega-regionálnym obchodným dohodám. Tieto dohody

⁵⁷ SINGAPORE FOOD AGENCY. *Our Singapore Food Story*. [online]. [cit. 4.2.2024]. Dostupné na: <https://www.sfa.gov.sg/food-farming/sgfoodstory/our-singapore-food-story>

⁵⁸ ASEAN BRIEFING. *Singapore Trade Relationships*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.aseanbriefing.com/doing-business-guide/singapore/trade-relationships>

⁵⁹ OUR WORLD IN DATA. *Trade as a share of GDP, 2021*. [online]. [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://ourworldindata.org/grapher/trade-as-share-of-gdp>

⁶⁰ ASEAN BRIEFING. *Singapore Trade Relationships*. [online]. [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.aseanbriefing.com/doing-business-guide/singapore/trade-relationships>

⁶¹ MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY SINGAPORE. *Main Indicators of Singapore's Economy*. [online]. [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.mti.gov.sg/Resources/Economic-Survey-of-Singapore/2023/Economic-Survey-of-Singapore-2023>

sú definované ako „*hlboké integračné partnerstvá medzi krajinami alebo regiónmi s vysokým podielom na svetovom obchode a priamych zahraničných investíciách*“.⁶² CPTPP bola podpísaná v roku 2018 a táto dohoda je uzavretá medzi 11 členskými krajinami, a to: Austráliou, Brunejom, Kanadou, Čile, Japonskom, Malajziou, Mexikom, Novým Zélandom, Peru, Singapurom a Vietnamom.

Medzi ďalšiu mega-regionálnu obchodnú dohodu, ktorej členom je aj Singapur, je Regionálne komplexné ekonomické partnerstvo (RCEP). Rokovania o dohode RCEP sa začali v roku 2012⁶³ a podpísaná bola v roku 2020.⁶⁴ RCEP spočíva v rozšírení spolupráce zoskupenia ASEAN s ďalšími krajinami, s ktorými má FTA dohody, a to s Austráliou, Čínou, Japonskom, Kórejskou republikou a Novým Zélandom. India bola súčasťou rokovaní o dohode RCEP, avšak v roku 2019 sa rozhodla k tejto dohode nepristúpiť. Dôvodom boli obavy z veľkého zvýšenia importu, najmä z Číny, kvôli zníženým clám. Tento faktor by mohol negatívne ovplyvniť domácich producentov, keďže s Čínou má India veľký obchodný deficit.⁶⁵ Zámerom je taktiež vytvoriť ucelený rámec jednej dohody, keďže jednotlivé FTA dohody krajín sa odlišovali svojimi nariadeniami a zásadami. RCEP predstavuje najväčšiu FTA dohodu na svete.⁶⁶

Na obrázku 1 sú vyobrazené všetky bilaterálne dohody, ktoré Singapur podpísal. Medzi tie najdôležitejšie patrí napríklad Dohoda o voľnom obchode medzi Čínou a Singapurom - **CSFTA**. Platí od roku 2009. Čína patrí medzi najväčšieho a najvýznamnejšieho obchodného partnera s tovarom. Táto dohoda o voľnom obchode odstraňuje clá až z 95 % tovaru vyvezeného zo Singapuru do Číny, a tak výrazne zjednodušuje vzájomný obchod medzi týmito dvomi partnermi. Dohoda sa zaväzuje

⁶² BALÁŽ, Peter a kol. *Medzinárodné podnikanie*. Šieste vydanie. Economics. Bratislava: Sprint 2 s.r.o, 2019. ISBN 9788089710515

⁶³ ibid

⁶⁴ NEW ZEALAND MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS&TRADE. *Timeline and hisotory of RCEP negotiations*. [online] [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.mfat.govt.nz/en/trade/free-trade-agreements/free-trade-agreements-in-force/regional-comprehensive-economic-partnership-rcep/next-steps-and-timeline/?m=314281#search:dGltZWxpbmUgYW5kIGhpc3Rvcnkgb2YgcmNlcA==>

⁶⁵ FINANCIAL TIMES. *Why did India opt out of RCEP, one of the world's largest free trade agreements?* [online]. Dostupné na: <https://economictimes.indiatimes.com/news/economy/foreign-trade/why-did-india-opt-out-of-rcep-one-of-the-worlds-largest-free-trade-agreements/massive-free-trade-agreement/slideshow/79246185.cms>

⁶⁶ BALÁŽ, Peter a kol. *Medzinárodné podnikanie*. Šieste vydanie. Economics. Bratislava: Sprint 2 s.r.o, 2019. ISBN 9788089710515

poskytovať investorom z oboch krajín rovnaké zaobchádzanie ako ku domácim podnikom a poskytuje im doložku najvyšších výhod.⁶⁷

Ďalšia strategická obchodná dohoda je Dohoda o voľnom obchode medzi USA a Singapurom - **USSFTA**. Dohoda nadobudla účinnosť v roku 2004. Odstránenie ciel sa týka všetkého vývozu a dovozu z USA. Taktiež pri tejto dohode platí systém colných preferencií na základe vyhlásenia vývozcu, čím znižuje administratívnu záťaž pre firmy. Navyše poskytuje ochranu singapurským investorom v USA aj americkým investorom v Singapure, čím posilňuje dôveru a podporuje PZI. V roku 2022 bolo USA medzi tromi najdôležitejšími obchodnými partnermi vo vývoze aj v dovoze, čo svedčí o dôležitosti USSFTA.⁶⁸

Dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom - **EUSFTA** nadobudla platnosť v roku 2019. Singapur je pre EÚ v rámci obchodu s tovarom 14. najdôležitejší obchodný partner a čo sa týka služieb je Singapur pre EÚ 5. najdôležitejším partnerom. EUSFTA zaručuje, že Singapur bude bezcolne dovážať všetok tovar z EÚ, a to aj ten, ktorý predtým podliehal clám. Čo sa týka vývozu do EÚ platí odstránenie 84 % ciel. Dohoda umožňuje tiež zlepšuje prístup na trh pre firmy z EÚ v Singapure a naopak, čím umožňuje ľahšie obchodovanie a expanziu do nových regiónov. Dohoda znižuje administratívnu záťaž vďaka zjednodušeným technickým predpisom a odstráneniu duplicitného testovania produktov a zjednodušené colné postupy urýchľujú a proces exportu a importu. Keďže Singapur je krajina, ktorá nemá takmer žiadnu poľnohospodársku pôdu, väčšinu potravín musí dovážať a od EÚ prijíma agropotravinárske výrobky v hodnote približne 2 miliardy USD.⁶⁹

Dohoda o voľnom obchode medzi Kóreou a Singapurom - **KSFTA** začala platiť v roku 2006. Celkový obchod medzi Singapurom Kóreou v nasledujúcom desaťročí vzrástol o 46 % a PZI do Singapuru vrástli 8-násobne. Dohoda spočíva v odstránení 91,6 % ciel na export zo Singapuru do Kórey. Pri obchode s elektronikou, elektrickými zariadeniami a telekomunikačnými zariadeniami platí redukovanie technických bariér tým, že sa napríklad odstraňuje povinnosť duplicitného testovania. Táto skutočnosť vedie k zníženiu nákladov a zrýchleniu času, ktorý je potrebný na uvedenie na trh. Čo sa týka obchodu so službami singapurské spoločnosti majú jednoduchší prístup na trh v odvetviach ako

⁶⁷ MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY SINGAPORE. *FTA Agreements*. [online]. Dostupné na: <https://www.mti.gov.sg/Resources/publications/All-You-Need-to-Know-About-SG-FTAs-and-DEAs>

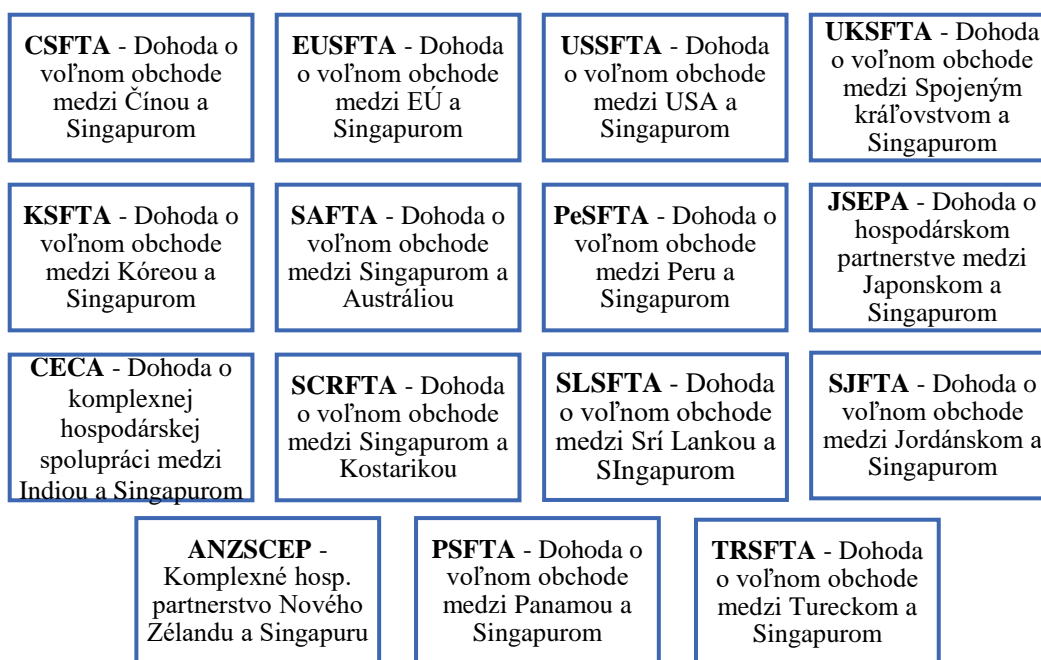
⁶⁸ ENTERPRISE SINGAPORE. *US – Singapore Free Trade Agreement (USSFTA)*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.enterprisesg.gov.sg/Grow-Your-Business/go-global/international-agreements/free-trade-agreements/find-an-fta/USSFTA>

⁶⁹ EUROPEAN COMMISSION. *EU-Singapore Free Trade Agreement*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-singapore-free-trade-agreement>

napríklad: logistika, vzdelávanie, environmentálne služby (recyklačné služby, spracovanie priemyselného odpadu...)

Dohoda o hospodárskom partnerstve medzi Singapurom a Japonskom - **JSEPA** bola uzatvorená v roku 2002 ako úplne prvá bilaterálna dohoda Singapuru. Platí 92 % odstránenie ciel pre vývoz zo Singapuru do Japonska. Zníženie ciel platí pre kategórie organických chemikálií, poľnohospodárskych produktov a kategóriu plastov. Takisto ako pri KSFTA majú Japonsko a Singapur vzájomnú dohodu o vzájomnom uznávaní elektroniky, elektrických zariadení a telekomunikačných zariadení. Táto dohoda zahŕňa aj sektor služieb, konkrétne finančné služby. Umožní inštitucionálnym investorom z Japonska a Singapuru nakupovať produkty kolektívneho investovania ponúkané v druhom štáte. To znamená, že japonskí investori budú môcť investovať do singapurských fondov a naopak. Podobne sa na spolupráci dohodli aj spoločnosti zaoberajúce sa cennými papiermi, ktoré si budú môcť ponúkať svoje investičné produkty navzájom.⁷⁰

Obrázok 1: Bilaterálne dohody Singapuru o voľnom obchode

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z aseanbriefing.com [online]. Dostupné na: <https://www.aseanbriefing.com/doing-business-guide/singapore/why-singapore/singapore-s-international-free-trade-and-tax-agreements>

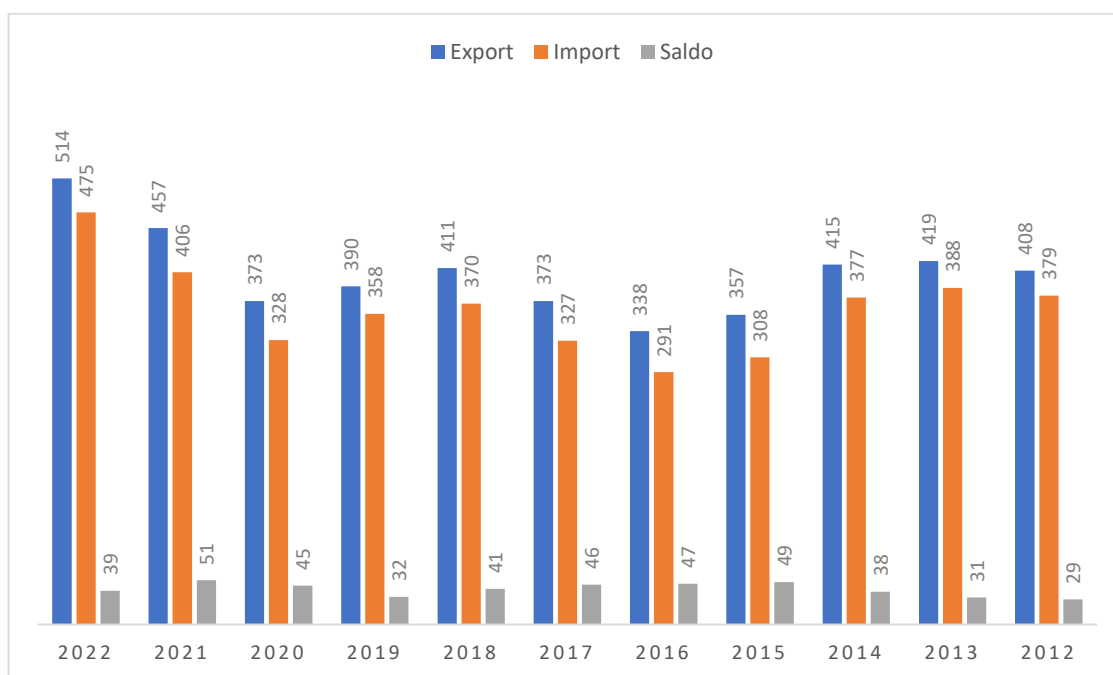
⁷⁰ MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY SINGAPORE. *FTA Agreements*. [online] [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.mti.gov.sg/Resources/publications/All-You-Need-to-Know-About-SG-FTAs-and-DEAs>

Vďaka rozsiahlej sieti FTA je Singapur jedným z najotvorenejších a najkonkurencieschopnejších krajín. Pre Singapur ako malú krajinu bez prírodných zdrojov sú obchodné dohody nutnosťou pre jej napredovanie. Obchodné dohody sú pre Singapur potrebné z hľadiska stimulácie obchodu a investícií, prístupu k novým trhom, podpory inovácií a konkurencieschopnosti, posilnenia medzinárodných vzťahov a celkovo prispievajú k ekonomickému napredovaniu krajiny.

3.2 Zahraničný obchod Singapuru

Pre získanie väčšej predstavy o zahraničnom obchode je vhodné priblížiť si jeho vývoj. Graf 3 zobrazuje vývoj zahraničného obchodu Singapuru v období 10 rokov. Poukazuje na rast exportu aj importu v danom období. Miera rastu bola pomerne stabilná, s výnimkou rokov 2019-2020, kedy nastal pokles exportu aj importu v dôsledku pandémie COVID-19 a v rokoch 2015-2016, kedy globálna ekonomika zažívala spomalenie rastu. V sledovanom období export celkovo vzrástol o 25,9 % a import vzrástol o 25,3 %. Najvyšší medziročný nárast exportu bol zaznamenaný v roku 2021 (22,3 %) a najväčší pokles v roku 2015 (-13,8). Čo sa týka importu najväčší nárast bol taktiež v roku 2021 (23,6 %) a najväčší pokles v roku 2016 (-18,5 %). Z grafu tiež vidíme, že Singapur má trvalo kladné saldo obchodnej bilancie, keďže export prevažuje nad importom.

Graf 3: Vývoj obchodu Singapuru s tovarom v rokoch 2022-2012 (v mld. USD)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z trendeconomy.com [online]. Dostupné na: <https://trendeconomy.com/data/h2/Singapore/TOTAL>

3.2.1 Komoditná štruktúra exportu a importu tovaru

Komoditná štruktúra je dôležitá v kontexte medzinárodného obchodu a ekonomiky, keďže predstavuje prehľad o rozdelení tovarov, ktoré sú predmetom exportu alebo importu. Je nevyhnutná pre pochopenie obchodných vzťahov a stratégií krajiny.

Tabuľka 2 znázorňuje skupiny výrobkov, ktoré Singapur exportoval v roku 2022. Dominujú tri skupiny výrobkov, a to elektrické stroje a zariadenia, ropné a chemické produkty a stroje mechanické zariadenia a ich časti. Tieto tri skupiny výrobkov predstavujú spolu až 61,6 % z celkového exportu. Tabuľka zobrazuje najdôležitejšie skupiny komodít, ktoré spolu predstavujú takmer 85 % podielu na celkovom obchode.

Na prvom mieste sa umiestnili elektrické stroje a zariadenia. Táto kategória predstavovala v roku 2022 až 30,4 % z celkového exportu a zaznamenala medziročný nárast 6,31 %. Elektronický sektor môžeme nazvať aj pilierom singapurskej ekonomiky už od éry rozmachu jeho hospodárstva. Medzi popredných exportérov v tomto sektore patria napríklad Venture Corporation Ltd, ktorý poskytuje technologické riešenia, produkty a služby, či spoločnosť Flex Ltd, ktorá je celosvetovým lídrom v poskytovaní služieb v oblasti elektronického výrobného priemyslu.⁷¹

Najväčší percentuálny nárast medzi rokmi 2021 - 2022 zaznamenali ropné a chemické produkty, a to až o 46 %. Singapur má rozvinutý rafinérsky a petrochemický priemysel, ktorý má postavenie ako regionálne rafinérске centrum. V Singapure sú lídrami na trhu v tejto oblasti spoločnosti ako napríklad Singapore Refining Company či ExxonMobil.⁷²

Tretia najväčšia exportovaná skupina výrobkov sú stroje a mechanické zariadenia. Táto skupina v roku 2022 prispievala podielom 12,9 % celkového vývozu. Medzi špičkových spoločností v tomto sektore patrí ST Engineering, vedúca strojárská skupina so zameraním na letecký priemysel, elektroniku a pozemné systémy a JTC Corporation - spoločnosť vlastnená štátom, ktorá má na starosti priemyselnú infraštruktúru.

⁷¹ INTERNATIONAL TRADE COUNCIL. *The Major Exports in Singapore*. [online] [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://thetradecouncil.com/the-major-exports-in-singapore/#:~:text=Singapore's%20major%20exports%2C%20including%20electronics,of%20excellence%20in%20various%20industries.>

⁷² ibid

Celkovo v roku 2022 singapurský export medziročne vzrástol o 17,7 % čo sa týka hodnoty exportu, aj keď boli prítomné medziročné poklesy pri viacerých exportných skupinách, a to pri: optických, fotografických, filmových zariadeniach a lekárske nástrojoch (-18,4 %), drahých kameňoch, kovoch a perlách (-18,8 %), farmaceutických produktoch (-15,1 %).

Tabuľka 2: Komoditná štruktúra exportu Singapuru (2022)

Skupina výrobkov	Podiel na celkovom exporte	Hodnota exportu v miliardách USD	Zmena oproti predchádzajúce mu roku 2021
Elektrické stroje a zariadenia	30,4 %	115	6,31 %
Minerálne palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie	18,3 %	69,2	46 %
Stroje, mechanické zariadenia a ich časti	12,9 %	49	22,8 %
Optické, fotografické a filmové zariadenia; lekárske nástroje	5,76 %	21,8	-18,4 %
Drahé kamene, kovy a perly	5,04 %	19,1	-18,8 %
Organické chemikálie	4,55 %	17,3	15,1 %
Plasty a výrobky z nich	4,05 %	15,3	5,99 %
Farmaceutické produkty	3,73 %	14,1	-15,1 %
Ostatné	15,27 %		

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z: oec.world [online]. Dostupné na: <https://oec.world/en/profile/country/sgp>

Štruktúra importu a exportu komodít Singapuru je takmer identická. Tabuľka 3 zobrazuje 78,4 % celkového podielu komoditnej štruktúry importu. Tak ako pri vývoze, aj pri dovoze viac ako polovicu komoditnej štruktúry tvoria: elektrické stroje a zariadenia; minerálne palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie; stroje, mechanické zariadenia a ich časti. Pri porovnaní s predchádzajúcim rokom, v roku 2022 import vzrástol o 20,1 %. Celkový vzrast bol zapríčinený nárastom v kategórii lodí člnov a plavidiel (73 %). Naopak pokles sa zaznamenal iba optických, fotografických a filmových zariadeniach a lekárske nástrojoch (-8,35 %). Okrem tejto kategórie môžeme pozorovať rastúcu tendenciu vo

všetkých ostatných skupinách výrobkov. Dovoz drahých kameňov, kovov a periel si polepšil o 23,3 %. Pozitívny trend mali aj plasty a výrobky z nich (17,9 %) a farmaceutické produkty (15,1 %).

Elektrické stroje a zariadenia tvoria 27 % z celkového podielu dovážaných komodít do Singapuru a 27 % elektrických strojov a zariadení pochádza práve z Taiwanu. Sú to najmä čipy. Čo sa týka minerálnych palív a olejov, krajiny obstarávania tejto komodity boli rôzne. Dovozca s najväčším podielom na importe sú Spojené arabské emiráty (12,2 %). Približne rovnaký podiel importu pri tejto kategórii majú aj USA (11,3 %) a Malajzia (11 %). Čo sa týka kategórie strojov Singapur ich importuje najmä z Číny (17,9 %), USA (9,75 %) a Hongkongu (7,5 %). Drahé kamene, kovy a perly dováža s podielom 16,4 % z Európy, konkrétne Švajčiarska nasleduje USA (11,7 %) a Austrália (8,45 %). Optické, fotografické a filmové zariadenia; lekárske nástroje, ktoré tvoria 3,24 % podielu sa dovážajú z USA so štvrtinovým podielom (24,9 %), druhá najdôležitejšia krajina obstarávania je Malajzia (14,1 %) a tretia najdôležitejšia krajina je Čína s takmer rovnakým podielom, a to 13,5 %. Ďalej do komoditnej štruktúry zaradujeme lode, člny a plavidlá; plasty a výrobky z nich a farmaceutické produkty a tieto tri kategórie spolu tvoria 6 %.

Tabuľka 3: Komoditná štruktúra importu (2022)

Skupina výrobkov	Podiel na celkovom importe	Hodnota importu v miliardách USD	Zmena oproti predchádzajúcemu roku 2021
Elektrické stroje a zariadenia	27 %	115	15,1 %
Minerálne palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie	23,9 %	101	19 %
Stroje, mechanické zariadenia a ich časti	12, 1 %	51,4	14,9 %
Drahé kamene, kovy a perly	6,16 %	26,2	23,3 %
Optické, fotografické a filmové zariadenia; lekárske nástroje	3,24 %	13,7	-8,35 %
Lode, člny a plavidlá	2,51 %	10,6	73 %
Plasty a výrobky z nich	2,35 %	9,95	17,9 %
Farmaceutické produkty	1,14 %	4,85	15,1 %
Ostatné	21,6 %		

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z: oec.world [online]. Dostupné na: <https://oec.world/en/profile/country/sgp>

Z analýzy komoditnej štruktúry vyplýva, že krajina je významným exportérom aj importérom elektrických strojov a elektroniky, minerálnych palív a olejov a strojov a mechanických zariadení. Ako pri exporte, aj pri importe sú toto 3 najobchodovanejšie komodity.

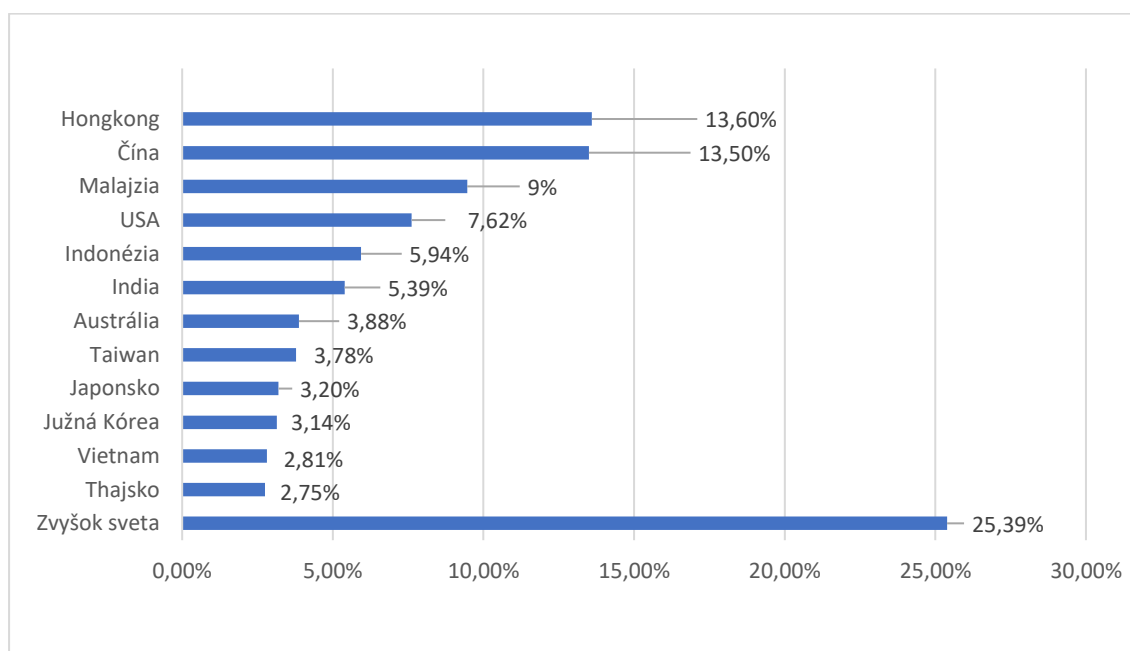
Singapur vyniká práve v reexporte elektroniky, najmä integrovaných obvodov a v tomto odvetví má komparatívnu výhodu. Aj keď Singapur nie je hlavným výrobným centrom v oblasti elektroniky v ázijskom regióne, jeho úloha v dodávateľskom je stále veľmi dôležitá kvôli vysoko kvalifikovanej pracovnej sily, vyspelej infraštruktúre a vhodnému obchodnému prostrediu. Čo sa týka priamej výroby elektroniky, Singapur čelí konkurencii kvôli krajinám ako Vietnam alebo Čína, ktoré disponujú výhodami nižších výrobných nákladov a rozširujúcimi sa výrobnými kapacitami.⁷³

3.2.2 Teritoriálna štruktúra exportu a importu tovaru

Graf 4 znázorňuje 10 najvýznamnejších krajín exportu tovarov Singapuru za rok 2022 zoradených zostupne na základe podielu na celkovom exporte krajiny. Celková hodnota exportu v Singapure dosiahla 514 miliárd USD. Pre Singapur sú dôležitými destináciami exportu práve ázijské krajiny, ktoré predstavujú väčšinu celkového vývozu. Sú to krajiny, ktoré sú kultúrne aj geograficky Singapuru najbližšie. Vedúce postavenie má Hongkong, ktorý predstavuje 13,6 % z celkového exportu Singapuru. Nasleduje Čína s 13,5 % a Malajzia s 9 %. V grafe sú len dve destinácie exportu Singapuru, ktoré sa nenachádzajú v Ázii, a to USA a Austrália. USA dosiahlo úroveň 7,62 % podielu z celkového exportu, čo ho robí 4. najdôležitejšou destináciou. V približne rovnakej miere Singapur exportoval v roku 2022 do Austrálie, Taiwanu, Japonska, Južnej Kórey, Vietnamu Thajska. Zvyšok sveta spolu predstavoval 25,39 %. Celkovo v roku 2022 export tovarov zaznamenal nárast o 12,6 % oproti predchádzajúcemu roku. Pri vývoze Singapuru sa v tabuľke neumiestnili európske krajiny, avšak obchod medzi Singapurom a Európou je zaznamenaný s Nemeckom (1,85 %), Holandskom (1,79 %), Švajčiarskom (1,2 %), Belgickom (1,19 %).

⁷³MONETARY AUTHORITY OF SINGAPORE. Asia's Electronics Supply Chains and Global Trade Corridors. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: https://www.mas.gov.sg/-/media/MAS/EPG/MR/2020/Apr/MRApr20_SF_A.pdf

Graf 4: Podiel na celkovom exporte Singapuru podľa jednotlivých krajín (2022)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z: oec.world [online]. Dostupné na: <https://oec.world/en/profile/country/sgp>

Graf 5 zobrazuje teritoriálnu štruktúru importu Singapuru za rok 2022. Celková hodnota importu do krajiny bola za rok 2022 bola 475 miliárd USD. Najdôležitejšie krajiny, ktoré boli Čína (17,3 %), Malajzia (12,7 %), USA (9,75 %), Taiwan (9,1 %), ktoré spolu predstavovali 48,85 %, teda takmer polovicu celkového dovozu do Singapuru. Významný podiel však mala aj Južná Kórea (7,68 %) a Filipíny (5,09 %). Opäť, podobne ako pri exporte výrazne dominujú ázijské krajiny oproti zvyšku sveta.

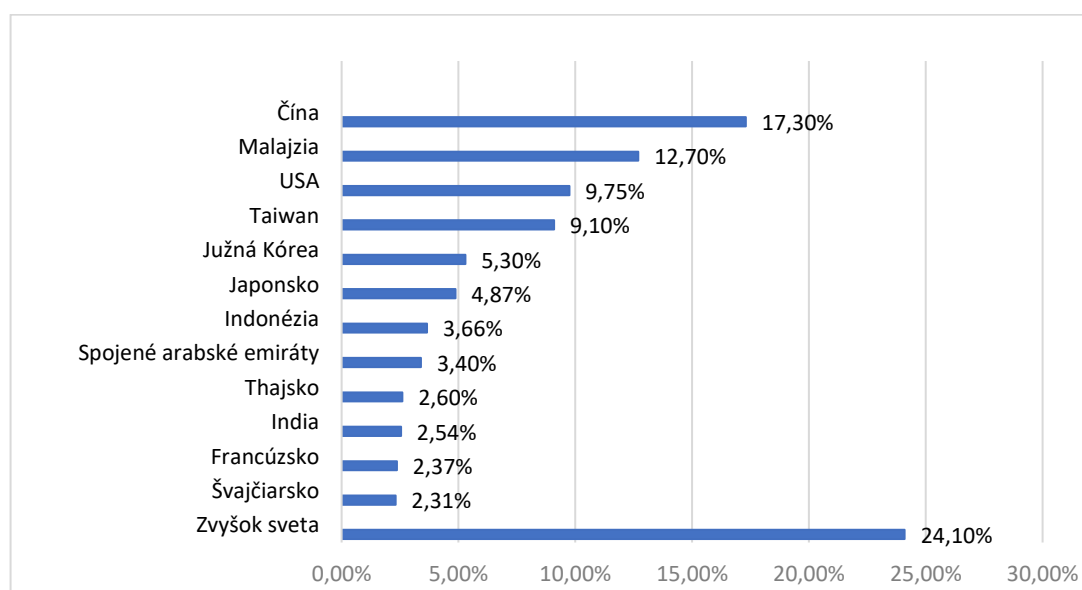
Čína je od roku 2007 najdominantnejšia krajina dodávania tovaru do Singapuru a každoročne je na 1. priečke z hľadiska percentuálneho podielu dovozu do krajiny. Kľúčové skupiny výrobkov, ktoré Čína exportuje do Singapuru sú: elektrické stroje a zariadenia; stroje, mechanické zariadenia a ich časti a minerálne palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie.⁷⁴ Singapur má teda s Čínou silné obchodné vzťahy, ktoré si zakladajú na hospodárskej spolupráci, veľmi častej obchodnej výmene. Diplomatické vzťahy nadviazali už v roku 1990.⁷⁵

⁷⁴OEC WORLD. Singapore. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://oec.world/en/profile/country/sgp>

⁷⁵ MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS SINGAPORE. People's Republic of China. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.mfa.gov.sg/SINGAPORES-FOREIGN-POLICY/Countries-and-Regions/Northeast-Asia/Peoples-Republic-of-China>

Malajzia je ďalší významný partner Singapuru. Malajzia v roku 2022 exportovala celkovo 53,8 miliárd USD do Singapuru. Podobne ako pri Číne Singapur z Malajzie dováža najmä elektrické stroje a zariadenia. V roku 2022 táto skupina výrobkov predstavovala 43 % celkového dovozu z Malajzie do Singapuru.⁷⁶ Vzťah Singapuru a Malajzie je úzko prepojený aj s ich históriou, keďže v minulosti boli tieto krajiny jeden štát a takisto sú si aj geograficky blízke. Vzájomnú spoluprácu opäť nadviazali v 80. rokoch minulého storočia. Napriek prekážkam, ako sú územné nezhody a hospodárska rivalita, sa v rozvíjajúcich sektoroch, technológiách a budovaní infraštruktúry skrýva potenciál pre ďalší budúci rast a vzájomnú kooperáciu.⁷⁷ USA je z hľadiska importu za rok 2022 tretím najdôležitejším obchodným partnerom. Minerálne palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie tvorili 27,7 % dovozu, nasledovali stroje, mechanické zariadenia a ich časti s 20,1 % a 10,3 % tvorili elektrické stroje a zariadenia. Pomernú časť dovozu predstavovali aj optické, fotografické a filmové zariadenia; lekárske nástroje s 8,25 %.

Graf 5: Podiel krajín na celkovom importe do Singapuru (2022)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z: oec.world [online]. Dostupné na: <https://oec.world/en/profile/country/sgp>

⁷⁶ OEC WORLD. Malaysia/Singapore. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://oec.world/en/profile/bilateral-country/mys/partner/sgp?depthSelector=HS2Depth>

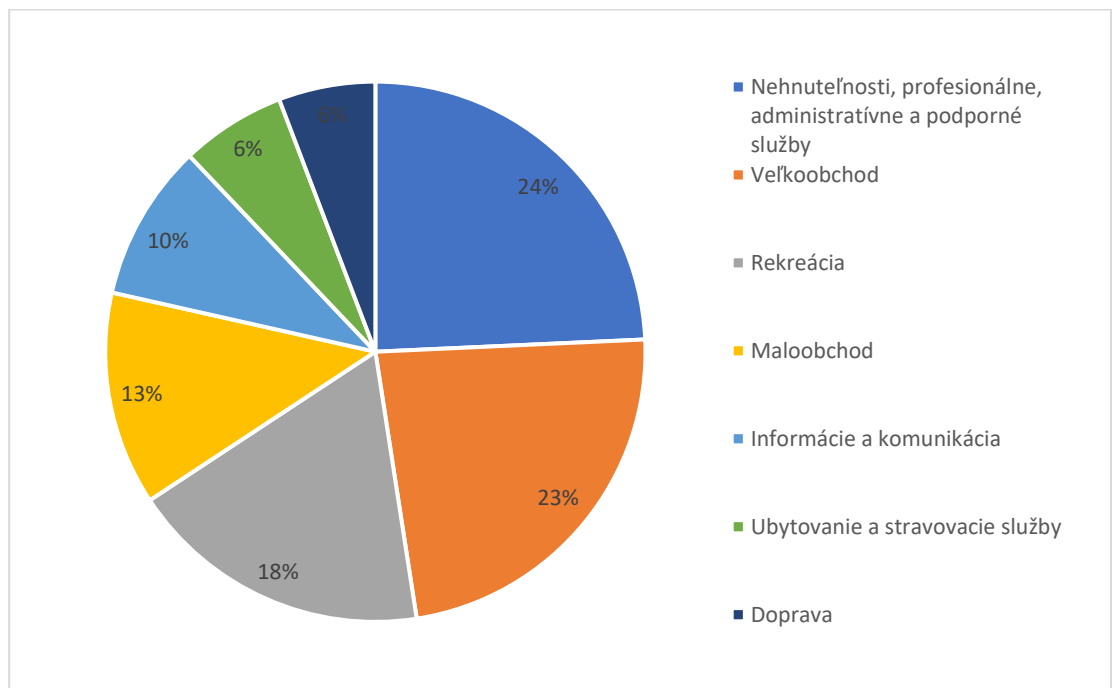
⁷⁷ HINDUSTAN TIMES. Strategic partners: Malaysia-Singapore bilateral relations. [online] [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.hindustantimes.com/ht-insight/international-affairs/strategic-partners-malaysia-singapore-bilateral-relations-101698308991126.html>

Z teritoriálnej analýzy exportu a importu vyplýva, že najvýznamnejší obchodní partneri sú Čína, Malajzia, USA a Hongkong a celkovo sú to najmä ázijské krajiny. Čína je najväčším a najvýznamnejším obchodným partnerom Singapuru, s rozsiahlym obchodom zahŕňajúcim napríklad elektroniku alebo stroje. Malajzia je ďalším dôležitým partnerom vzhľadom na ich spoločné historické väzby a malú geografickú vzdialenosť a dominantnými komoditami sú elektronika a ropné produkty.

3.2.3 Obchod so službami

Služby v Singapure dominujú v celkovej štruktúre rozdelenia ekonomiky a tvoria viac ako 70 %. Celkový prevádzkový príjem všetkých služieb v Singapure v roku 2022 dosiahol 5420 miliárd SGD. Počet prevádzok poskytujúce služby v roku 2022 bol 234 000.⁷⁸ Na Grafe 6 je zobrazený percentuálny podiel počtu jednotlivých prevádzok služieb podľa sektorov.

Graf 6: Percentuálny podiel počtu prevádzok služieb v Singapure (2022)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov zo [singstat.gov](https://www.singstat.gov.sg/) [online]. Dostupné na: https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/visualising_data/infographics/industry/singapore-services-sector.ashx

⁷⁸ SINGAPORE DEPARTMENT OF STATISTICS. Singapore's Direct Investment Abroad. [online]. [cit. 15.3.2024] Dostupné na: https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/visualising_data/infographics/industry/singapore-services-sector.ashx

V roku 2022 Singapur exportoval služby v hodnote 464 miliárd SGD. Táto hodnota znamená nárast v porovnaní s rokom 2021 o 12,1 %. V tabuľke 4 môžeme vidieť najdôležitejších obchodných partnerov exportu služieb Singapuru. Do USA sa v roku 2022 exportovali služby v hodnote 62 miliárd SGD. Oproti roku 2021 táto hodnota predstavuje nárast o 28,1 %. Do EÚ sa exportovala približne rovnaká hodnota, a to 60,1 miliárd SGD a zaznamenaný bol medziročný nárast, a to 14,4 %. Export služieb do Japonska dosiahol 41,1 miliárd SGD a táto hodnota sa oproti roku 2021 navýšila o 10,8 %. Integračné zoskupenie ASEAN prijalo zo Singapuru služby v hodnote 40,7 miliárd SGD a v porovnaní s predchádzajúcim rokom hodnota taktiež narástla. Austrália je tiež veľmi významným obchodným partnerom Singapuru pri exporte služieb s hodnotou 39,3 miliárd SGD v roku 2022, čo je o 20,2 % viac než v roku 2021.

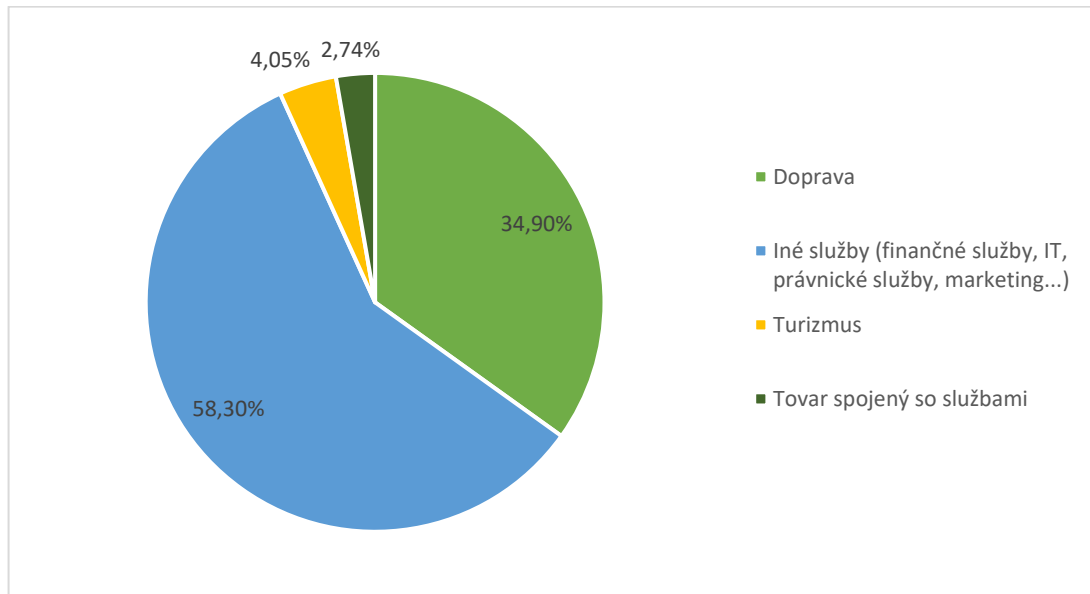
Tabuľka 4: Teritoriálna štruktúra exportu služieb

Obchodný partner	Export v mld. SGD		Medziročná percentuálna zmena
	2022	2021	
USA	62	48,4	28,1
EÚ	60,1	52,6	14,4
Japonsko	41,1	37,1	10,8
ASEAN	40,7	33,6	21
Austrália	39,3	32,7	20,2

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z Singstat.gov.sg [online]. Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/news/tis2022.ashx>

Graf 7 znázorňuje export služieb Singapuru podľa sektorov. V roku 2022 bol export služieb v krajine charakteristický výraznou dominanciou dvoch sektorov. Sektor služieb, kam patria napríklad finančné, právne služby, IT, marketing sa ukázal byť najväčším exportným odvetvím, zaberajúc viac než polovicu celkového objemu s 58,3 %. Dopravný sektor predstavujúci takmer tretinu exportu, konkrétne 34,9 % zahŕňa prepravu tovaru, leteckú či námornú dopravu. Turizmus má podiel 4,05 % a zahŕňa stravovacie, ubytovacie zariadenia a cestovné kancelárie. Skupina tovarov spojenými so službami sa podieľa na exporte služieb 2,74 %. Táto skupina sa vzťahuje na fyzické výrobky, ktoré sú nevyhnutné pre poskytovanie služieb (stolový riad, čistiace prostriedky, posteľná bielizeň...)

Graf 7: Export služieb podľa sektorov (2022)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z World Trade Organisation [online]. Dostupné na: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/singapore_e.htm

Tabuľka 5 zobrazuje päť najdôležitejších obchodných partnerov importu služieb do Singapuru podľa hodnoty dovozu. Hodnota dovozu služieb v roku 2022 bola 357 miliárd singapurských dolárov. Z hľadiska importu služieb je pre Singapur najdôležitejším trhom jednoznačne USA, kde hodnota importovaných služieb dosiahla 92,2 miliardy singapurských dolárov, čo predstavuje nárast o 8,6 % oproti predchádzajúcemu roku s hodnotou 84,8 miliardy. EÚ tiež zaznamenala výrazný medziročný nárast o 21,1 %, s hodnotou importu služieb vo výške 38,3 miliardy singapurských dolárov v roku 2022 v porovnaní s 31,6 miliardami v roku 2021. Zásadný rast sa prejavil v obchode s Čínou, kde hodnota importu služieb stúpila na 35,2 miliárd, čo je nárast o 42 % z predchádzajúcich 24,8 miliárd SGD. Integračné zoskupenie ASEAN taktiež vykázalo rast o 11 %, s importom v hodnote 19,8 miliardy singapurských dolárov v porovnaní s 17,8 miliardy v roku 2021. Naopak, obchod s Hongkongom sa mierne zhoršil, keďže import služieb poklesol o 6,2 % na 19,6 miliardy singapurských dolárov z predchádzajúcich 20,9 miliárd.

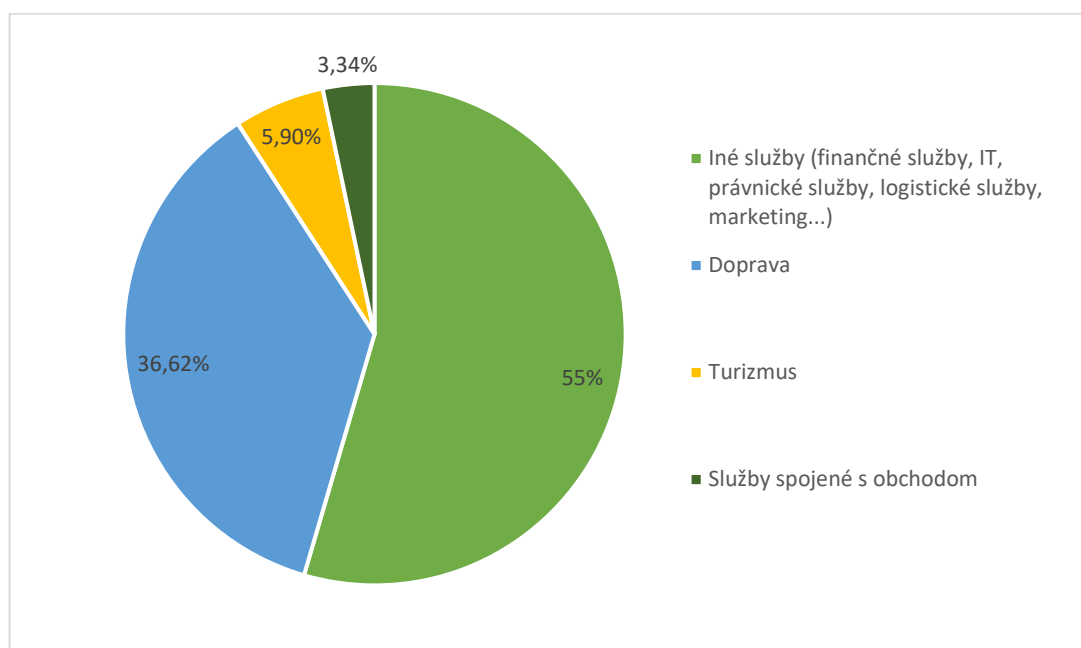
Tabuľka 5: Teritoriálna štruktúra importu služieb

Obchodný partner	Export v mld. SGD		Medziročná percentuálna zmena
	2022	2021	
USA	92,2	84,8	8,6
EÚ	38,3	31,6	21,1
Čína	35,2	24,8	42
ASEAN	19,8	17,8	11
Hongkong	19,6	20,9	-6,2

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z Singstat.gov.sg [online]. Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/news/tis2022.ashx#:~:text=EXPORTS%20OF%20SERVICES,%2C%20Japan%2C%20ASEAN%20and%20Australia.>

V Grafe 8 vidíme podiel jednotlivých sektorov služieb na importe do Singapuru. Najvýznamnejší podiel na importe služieb majú rôzne špecializované služby, ako napríklad finančné, IT, právnické služby alebo marketing, ktoré predstavujú viac ako polovicu celkového objemu importu služieb (55 %). Tento segment ekonomiky je veľmi dôležitým, podporujúc finančnú a komerčnú infraštruktúru krajiny. Nasleduje sektor služieb spojených s dopravou, ktorý zahŕňa prepravné služby, leteckú či námornú dopravu a zastáva podiel 36,62 %. Tento významný podiel na importe poukazuje na strategické postavenie Singapuru ako dopravného a logistického uzla. Hoci turizmus zaznamenal menší podiel na celkovom importe služieb s 5,9 %, stále však predstavuje dôležitý aspekt hospodárstva. Služby spojené s importom sa podieľajú na importe s 3,34 %. Tento sektor zahŕňa služby, ktoré sú priamo spojené s medzinárodným obchodom, ako sú poradenstvo a zástupcovské služby, a ich menší podiel odráža väčšiu internú kapacitu Singapuru v týchto oblastiach.

Graf 8: Import služieb podľa sektorov (2022)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z World Trade Organisation [online]. Dostupné na: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/singapore_e.htm

3.3 Význam Singapuru ako finančného centra

Singapur patrí medzi finančné centrá globálneho významu. Finančné služby tvoria podstatnú časť pri obchode so službami. Podľa indexu Global Financial Centers sa z Ázie Singapur umiestnil na 1. mieste a celosvetovo sa nachádza na 3. mieste v rebríčku najlepších finančných centier na svete.⁷⁹ V Singapure sídli viac ako 200 bánk. Navyše je Singapur tiež najväčším devízovým centrom v Ázijskom a Tichomorskom regióne a tretím najväčším na svete. Priemerný denný objem obchodu na devízovom trhu je 929 miliárd SGD.⁸⁰ Okrem toho tu pôsobí veľké množstvo investičných spoločností, poisťovní či FinTech spoločností.⁸¹

Regulačný rámec pre finančné služby je pod správou Singapurského menového úradu (MAS), ktorý taktiež pôsobí ako centrálna banka krajiny. Hlavným cieľom tohto úradu je podpora udržateľného ekonomického rastu a zároveň regulácia menovej politiky,

⁷⁹ ZYEN. *GFCI 34 Rank*. [online]. [cit. 15.3.2024] Dostupné na: <https://www.longfinance.net/programmes/financial-centre-futures/global-financial-centres-index/gfci-35-explore-the-data/gfci-35-rank/>

⁸⁰ MONETARY AUTHORITY SINGAPORE. *Foreign Exchange & Derivatives*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.mas.gov.sg/development/foreign-exchange>

⁸¹ VISIT SINGAPORE. *Financial services*. [online]. [cit. 15.3.2024] Dostupné na: <https://www.visitsingapore.com/mice/en/why-singapore/dynamic-industries/financial-services/>

bankovníctva, financií a poisťovníctva. MAS tiež monitoruje devízový trh a aktívne sa podieľa na formulovaní politík pre FinTech sektor.⁸²

Dôvod, prečo je Singapur významné finančné centrum je pomerne jednoduchý. Ide o spojenie faktorov ako je stabilné ekonomické a politické prostredie, kvalifikovaní finanční odborníci, priaznivé podnikateľské prostredie a aj výhodná daňová politika. Vláda je taktiež dôležitým činiteľom, ktorá poskytla finančným inštitúciám množstvo stimulov, aby mohli expandovať.⁸³ Časové pásmo Singapuru zohráva tiež veľmi dôležitú úlohu, keďže Singapur dokáže „vyplniť“ medzeru v časovom pásme medzi koncom amerického pracovného dňa a začiatkom európskeho pracovného dňa.⁸⁴

Singapur sa zaradil medzi päť popredných svetových FinTech centier, kde pôsobí viac ako 1000 firiem. V roku 2019 tieto spoločnosti získali rekordné investície vo výške 1 miliardy USD. Ako popredné finančné centrum sa Singapur sústreďuje na podporu inovácií a technologického rozvoja v sektore, čo otvára nové príležitosti pre krajinu. Singapurská vláda v posledných piatich rokoch investovala viac ako 250 miliónov USD do podpory technologického rozvoja, inovácií a kybernetickej bezpečnosti, čo prispelo k rozvoju nových priemyselných odvetví vrátane digitálnych bánk či poskytovateľov mobilných platieb.⁸⁵

V roku 2019, v reakcii na klimatické riziká, Singapur zaviedol akčný plán pre zelené financie s cieľom podporiť v oblasti udržateľného financovania. Ciele tohto plánu zahŕňajú rozvoj trhu so zelenými dlhopismi, pričom Singapur sa stal lídrom v regióne ASEAN s 55-percentným podielom na emisiách zelených dlhopisov medzi rokmi 2016 a 2019. V roku 2021 Singapur vydal zelené dlhopisy vo výške 19 miliárd USD, ktoré majú financovať projekty verejnej infraštruktúry, vrátane nového integrovaného zariadenia na spracovanie vody a odpadu v Singapure.⁸⁶

⁸² ASK TRADERS. *Is Forex Trading Legal in Singapore?* [cit.15.3.2024]. Dostupné na: <https://www.asktraders.com/learn-to-trade/forex-trading/is-forex-trading-legal-singapore/>

⁸³ WANG, Jiangyu. *The Rise of Singapore As International Financial Centre: Political Will, Industrial Policy, and Rule of Law*. Leiden: Brill Academic Publishers, 2016, 4-6 s. [cit.15.3.2024]. Dostupné na: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2970363

⁸⁴ INVEST NORTHERN IRELAND. *Singapore. A global financial and FinTech hub of innovation*. [online]. Dostupné na: <https://www.investni.com/media-centre/features/singapore-global-financial-and-fintech-hub-innovation>

⁸⁵VISIT SINGAPORE. *Financial Services*. [online] [cit. 15.3.2024]. Dostupné na: <https://www.visitsingapore.com/mice/en/why-singapore/dynamic-industries/financial-services/>

⁸⁶ *ibid*

3.4. Priame zahraničné investície Singapuru

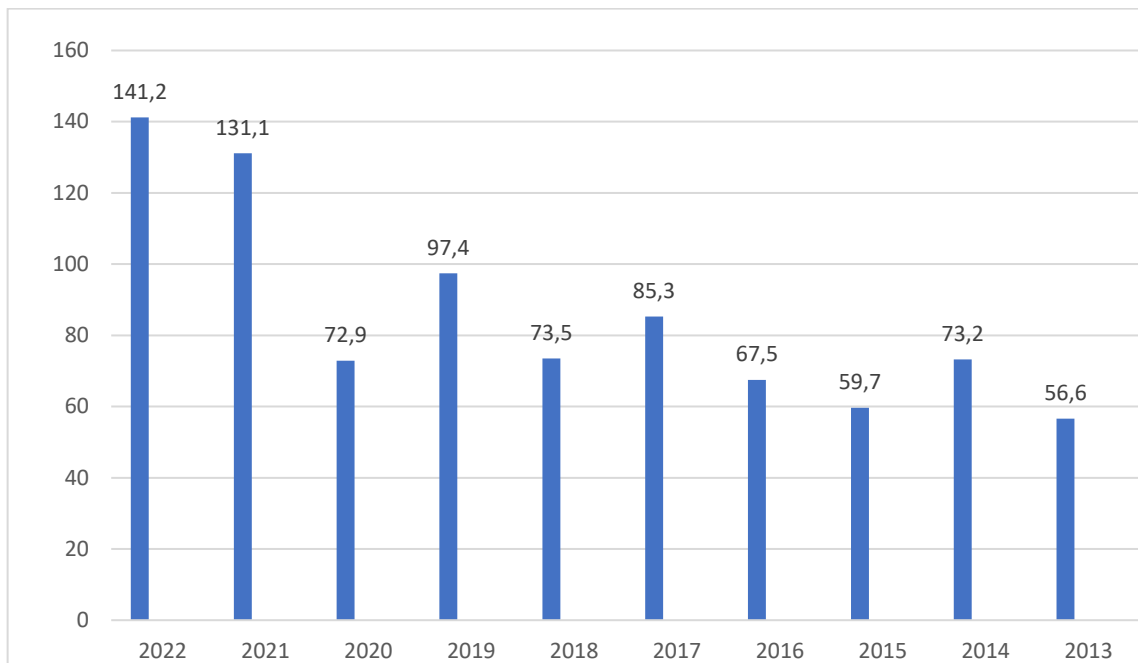
Tak ako v každej krajine, aj v Singapure PZI predstavujú pre hospodárstvo príležitosť pre rast a napredovanie. Podporujú vznik nových spoločností, a tým sa zvyšuje celková konkurencieschopnosť krajiny a produktivity. PZI zohrávajú dôležitú úlohu aj pri vytváraní pracovných miest.

Po USA a Číne je Singapur 3. najväčším recipientom PZI na svete. Medzi faktory, ktoré priťahujú zahraničných investorov patria silné hospodárske napredovanie krajiny, priaznivé prostredie pre podnikanie a strategická poloha ako medzinárodného obchodného a finančného centra a aj angličtina, ktorá je jedným z oficiálnych jazykov krajiny. Okrem toho sa vláda snaží podporovať Singapur ako centrum pre výskum a vývoj. Poskytuje zahraničným firmám rôzne stimuly, ako sú daňové úľavy, granty na výskum a možnosti spolupráce s tamojšími výskumnými inštitúciami. Vďaka tomu sa Singapur stal regionálnym centrom pre mnohé nadnárodné korporácie.⁸⁷

Graf 9 znázorňuje vývoj prílevu PZI do Singapuru v rokoch 2013 až 2022 v miliardách USD. Počas sledovaného desaťročia môžeme pozorovať prevažne rastúci trend prílevu PZI, pričom sa od roku 2012 viac ako zdvojnásobil. V roku 2022 dosiahli rekordnú úroveň, a to 141,2 miliárd USD. Naznačuje to, že Singapur sa stáva stále viac atraktívnejšou krajinou pre investovanie. V priebehu sledovaného obdobia boli zaznamenané aj výkyvy v príleve kapitálu, a to v roku 2020, kedy nastal najvýraznejší pokles kvôli pandémie COVID-19. Avšak, v roku 2021 sa PZI takmer zdvojnásobili a počas sledovaného obdobia predstavovali najvyšší nárast.

⁸⁷ LLOYD BANK. *Foreign Direct Investemtn (FDI) in Singapore*. [online]. [cit.15.4.2024]. Dostupné na: <https://www.lloydsbanktrade.com/en/market-potential/singapore/investment>

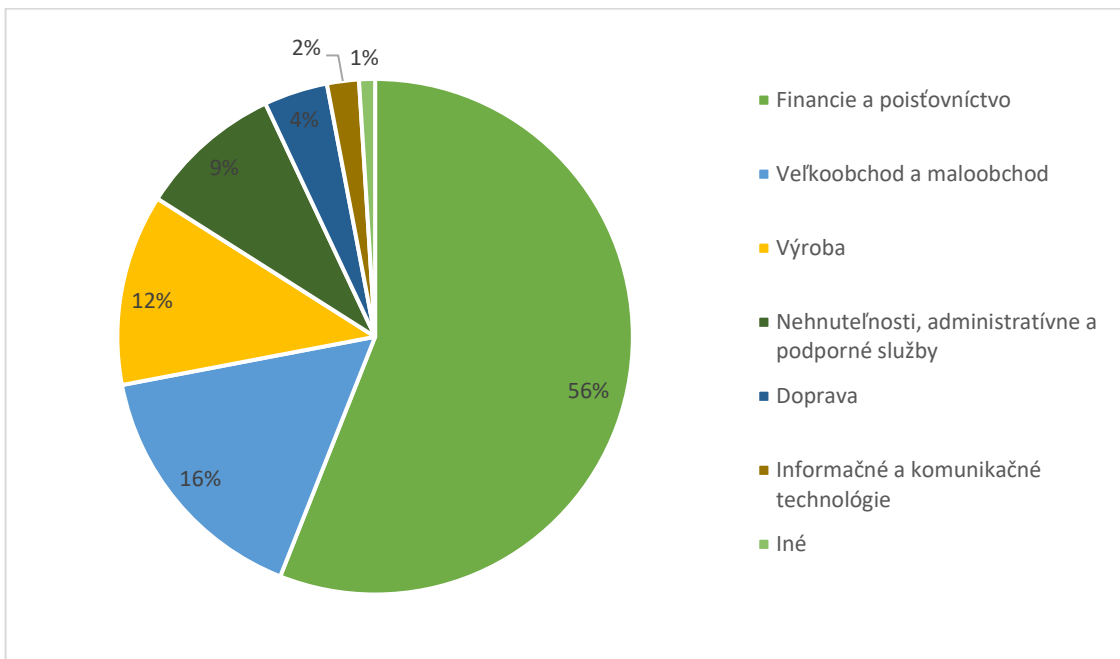
Graf 9: Vývoj prílevu PZI do Singapuru v rokoch 2022-2013 v mld. USD

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z UNCTAD [online]. Dostupné na: <https://unctad.org/topic/investment/world-investment-report>

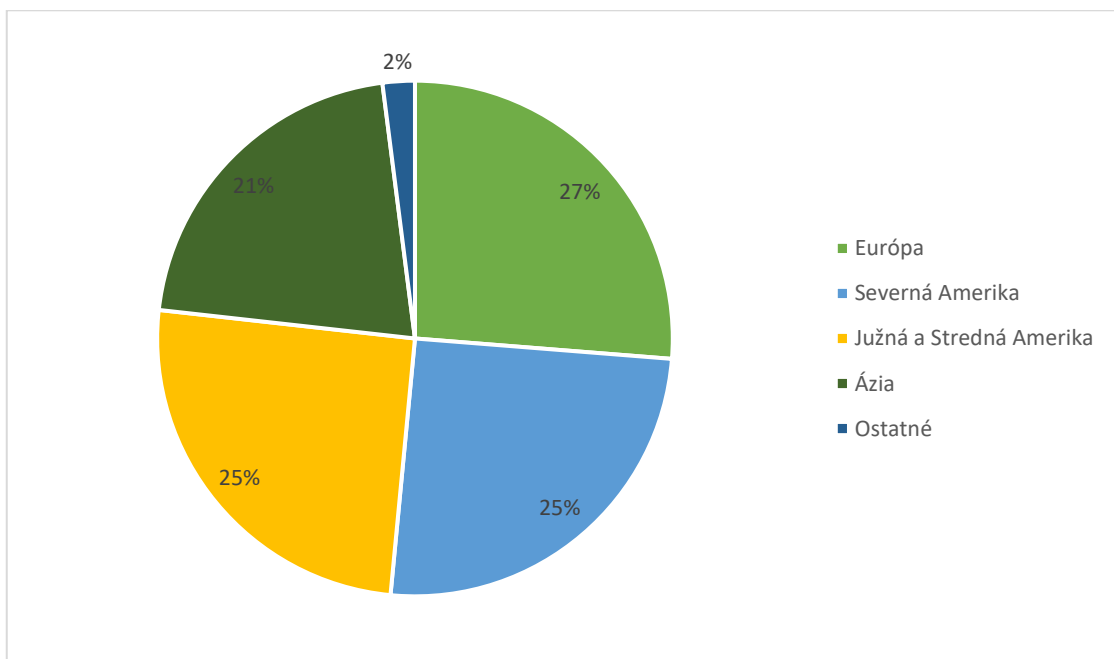
Čo sa týka celkového množstva objemu zahraničného kapitálu podľa konkrétnych sektorov, dominujú investície do sektoru financií a poisťovníctva, a to s 56 % (graf 10). Sektor veľkoobchodu a maloobchodu je druhý najväčší, predstavujúci 16 % celkového prílevu PZI. Výroba predstavuje 12 % z celkového množstva investícií, zatiaľ čo nehnuteľnosti, administratívne a podporné služby predstavujú 9 %. Sektory ako doprava, informačné a komunikačné technológie majú menšie podiely, kde doprava tvorí 4 % a sektor informačných a komunikačných technológií tvorí 2 % z celkových PZI. Zvyšné sektory spolu tvoria približne 1% celkových PZI v Singapuru. Z grafu vyplýva, že finančný sektor je dominantnou oblasťou pre zahraničné investície v Singapure, čo poukazuje na jeho postavenie finančného centra globálneho významu.

Graf 10: Rozdelenie PZI v Singapore podľa jednotlivých sektorov (2022)

Zdroj : Vlastné spracovanie na základe údajov zo [singstat.gov](https://www.singstat.gov.sg/) [online]. Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/news/fdi2022.ashx>

Graf 11: Rozdelenie PZI na základe krajín pôvodu (2022)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov zo [singstat.gov](https://www.singstat.gov.sg/) [online]. Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/news/fdi2022.ashx>

V Grafe 11 vidíme rozloženie PZI na základe krajín pôvodu. Európa je najvýznamnejší zdroj zahraničného kapitálu v Singapure s podielom 26 %. Investície pochádzajúce zo Severnej Ameriky a Strednej a Južnej Ameriky sú zastúpené v rovnakej miere, obidva regióny prispievajú 25 % podielom. Ázia poskytuje investície so zastúpením 21 %, a taktiež poukazuje na významnú ekonomickú spoluprácu. Ostatné teritória sa podieľajú len minimálne, tvoriac 2 % z celkového objemu investícií.

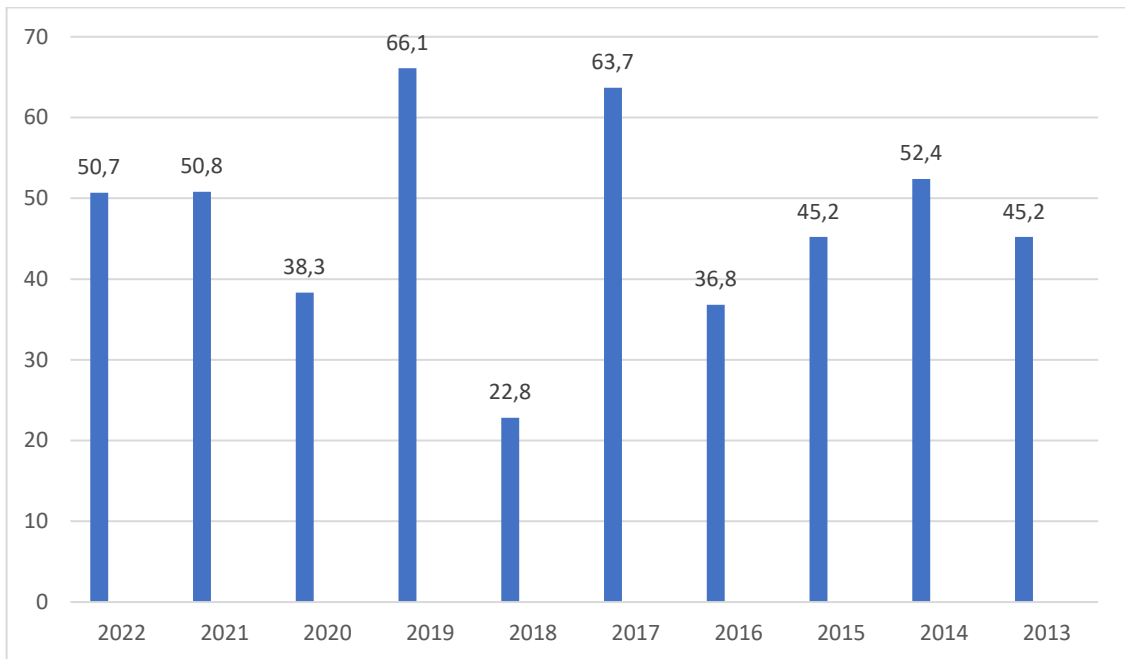
V prípade Singapuru sú PZI zásadným faktorom pre prosperitu, už od obdobia rozmachu singapurského hospodárstva, teda od približne polovice 60. rokov 20. storočia. Investície zvýšili HDP krajiny, pomohli pri vytváraní pracovných miest s vysokou pridanou hodnotou, ako napríklad vo finančnom sektore či sektore informačných a komunikačných technológií.

3.4.1 Priame zahraničné investície Singapuru vo svete

Celková hodnota PZI Singapuru vo svete v roku 2022 bola 1395 miliárd SGD. predstavuje nárast o 5,5 % z roku 2021.⁸⁸ Graf 12 predstavuje vývoj odlivu PZI zo Singapuru do zahraničia v rokoch 2022-2013. Z grafu je zrejmé, že najvyšší odliv PZI bol v roku 2020, kedy dosiahol hodnotu 66,1 miliárd USD. Nasledujúci rok 2021 zaznamenal mierny pokles na 50,8 miliárd USD. Najnižšia hodnota investovania Singapuru v zahraničí bola v roku 2018, kedy hodnota PZI v zahraničí dosiahla 22,8 miliárd USD. Zvyšné sledované obdobia vykazujú odliv PZI v rozsahu medzi 36,8 a 63,7 mld. USD. Graf taktiež ukazuje, že odliv PZI bol väčšinou vo vzostupnom trende s niekoľkými výkyvmi.

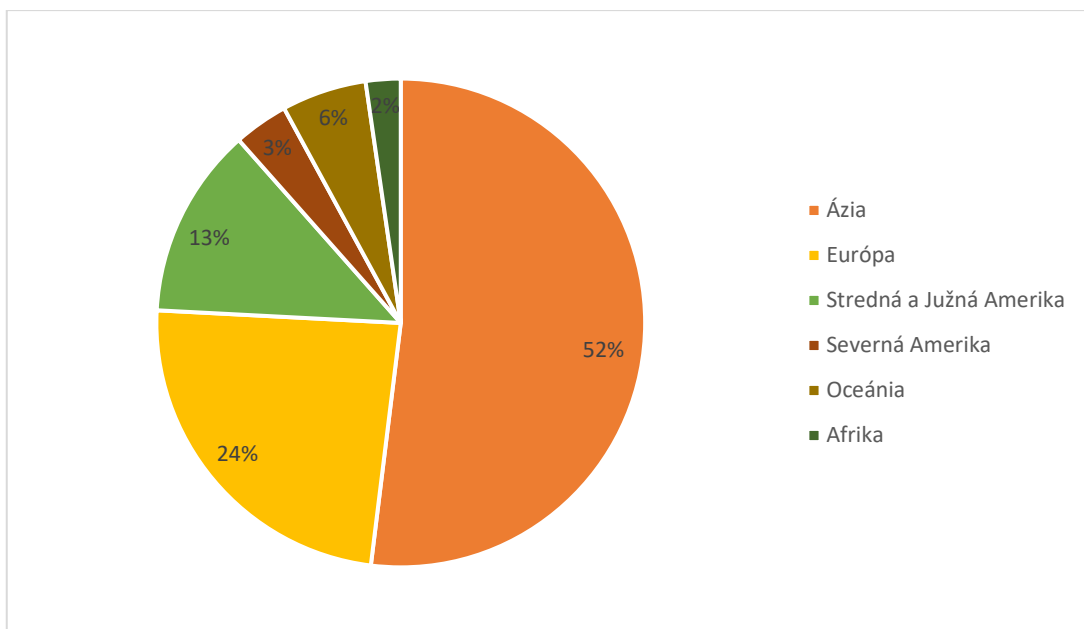
⁸⁸ SINGAPORE DEPARTMENT OF STATISTICS. *Singapore's Direct Investment Abroad*. [online] [cit. 15.4.2024]. Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/find-data/search-by-theme/trade-and-investment/direct-investment-abroad/visualising-data/singapores-direct-investment-abroad-dashboard>

Graf 12: Vývoj odlivu priamych zahraničných investícií Singapuru v rokoch 2022-2013 (v mld. USD)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z UNCTAD [online]. Dostupné na: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023>

Graf 13: Geografické rozloženie PZI Singapuru (2022)

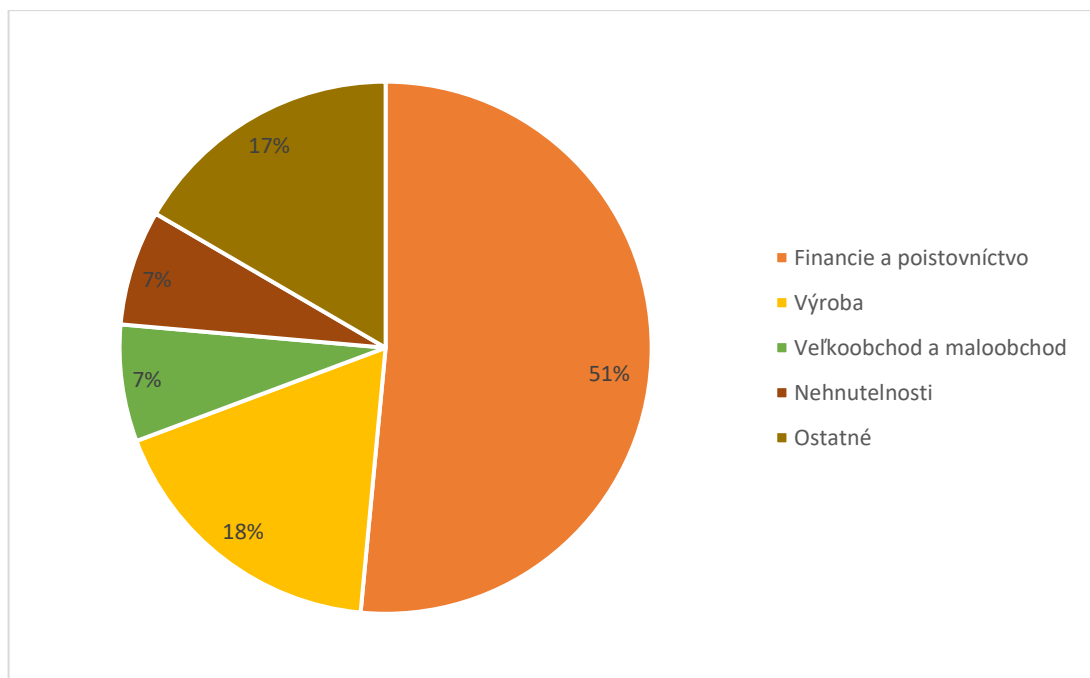

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z singstat.gov [online]. Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/find-data/search-by-theme/trade-and-investment/foreign-direct-investment/visualising-data/foreign-direct-investment-in-singapore-dashboard>

Graf 13 ilustruje, že Singapur investoval rôzne do všetkých kontinentov sveta. Svedčí to o pomerne rozmanitom rozložení jeho investičných aktivít. Najväčšia časť kapitálu Singapuru smeruje do Ázie, s viac než polovicou celkových investícií, konkrétne 52 %. Ázia je región s rýchlym rastom a množstvom vznikajúcich trhov, čo ponúka potenciál pre vysoký výnos a prístup k výhodným investičným príležitostiam. Európa nasleduje s podielom 24 %. Stredná a Južná Amerika prilákali 13 % podielu investícií. Severná Amerika, známa svojím technologickým a inovačným sektorom, prilákala 5,6 % investícií. Oceánia má menší podiel PZI zo Singapuru, a to 3,6 %, zatiaľ čo Afrika má najmenší podiel, kde PZI tvoria 2,3 % z celkových investícií.

Graf 14 znázorňuje distribúciu sektorov, do ktorých Singapur smeruje svoj kapitál. Sektor financií a poistenia má dominantnú pozíciu s viac než polovicou celkových investícií, čo odzrkadľuje strategické smerovanie investícií finančného sektora v zahraničí a opäť to poukazuje na významné postavenie singapurského finančného sektora. S podielom 18 % nasleduje sektor výroby. Nasledujú sektory veľkoobchodu a maloobchodu, nehnuteľností a ostatné kategórie, každý má podiel 7 %. Ostatné sektory spolu predstavujú 17 %.

Graf 14: Sektorové rozdelenie PZI Singapuru v zahraničí (2022)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z singstat.gov [online]. Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/find-data/search-by-theme/trade-and-investment/foreign-direct-investment/visualising-data/foreign-direct-investment-in-singapore-dashboard>

V rámci globalizovaného sveta, kde je ekonomická závislosť medzi krajinami neodmysliteľná, predstavujú PZI strategickú činnosť, ktorá zabezpečí upevnenie jeho pozície v medzinárodnom obchode. Môžeme konštatovať, že Singapur sa zameriava väčšinou na investovanie do okolitých ázijských krajín. Ázijské krajiny predstavujú pre Singapur s malým domácim trhom, vhodné možnosti, vďaka svojim rastúcim spotrebiteľským trhom. Dominantný sektor investícií Singapuru v zahraničí sú financie a poistenie, čo odráža postavenie Singapuru ako globálneho finančného centra.

4 Diskusia

Malý ostrovný štát Singapur nachádzajúci sa v juhovýchodnej Ázii považujeme za jedno najdôležitejších obchodných centier na svete. Napriek jeho obmedzeným prírodným zdrojom a veľmi malej rozlohe krajiny a bývalej koloniálnej závislosti sa pretransformoval na jednu z najvyspelejších a najpokrokovejších krajín sveta.

Už v 19. storočí agent britskej Východoindickej spoločnosti Sir Thomas Stamford Raffles objavil potenciál Singapuru ako obchodného prístavu, keďže si všimol strategickú polohu tejto krajiny. Neskôr sa ostrov premenil na významné obchodné centrum a stala sa z neho obchodná križovatka medzi Čínou a Indiou. Singapur bol od roku 1963 do roku 1965 súčasťou Malajzie, avšak kvôli rôznym dôvodom, ako napríklad etnickým a politickým nezhodám sa Singapur stal v roku 1965 samostatným štátom. Po osamostatnení bol však Singapur chudobná krajina. Vláda si uvedomovala problémy krajiny, a tak začala podnikat' kroky a uskutočňovať hospodárske reformy, medzi ktoré patrila liberalizácia obchodu alebo aj proexportne orientovaná stratégia. Od 70. rokov 20. storočia vláda smerovala k transformácii Singapuru na modernú ekonomiku, čo zahŕňalo investície do rozsiahlej infraštruktúry, investovanie do vzdelávacích inštitúcií a zavádzanie daňových stimulov pre zahraničných investorov. Za krátky čas dokázal Singapur prilákať priame zahraničné investície aj vďaka jeho komparatívnej výhode - lacnej pracovnej sily. Neskôr začala premena Singapuru na finančné centrum. Singapurská vláda strategicky vyčlenila pozemok, ktorý bol vyňatý z regulácie nájomného, čo podnietilo príchod ďalších investorov a táto oblasť mesta sa premenila na finančnú štvrť. Priame zahraničné investície smerovali aj do petrochemického priemyslu a zo Singapuru sa stalo aj rafinárske centrum. Do 90. rokov sa zo Singapuru stala jedna z krajín „štyroch tigrov“, čo svedčí o skutočne rapídnom vývoji.

Čo sa týka obchodu, Singapur je jedna z najotvorenejších a najliberalizovanejších krajín sveta, aj kvôli spomínanej malej rozlohe. Kľúčové pre neho je vytváranie si silných zahranično-obchodných vzťahov na udržanie a rozšírenie svojho vplyvu v medzinárodnom obchode. Singapur je aktívnym členom integračného zoskupenia ASEAN a zohráva kľúčovú rolu v rámci zóny voľného obchodu ASEAN (AFTA), ktorá vytvára jednotný trh a zaručuje odstránenie colných prekážok medzi členskými krajinami. Navyše, Singapur uzavrel dohody o voľnom obchode s mnohými štátmi, vrátane Číny, USA a krajín Európskej únie, čím sa značne zjednodušuje medzinárodný obchod.

V praktickej časti sme dospeli k záveru, že v komoditnej štruktúre exportu tvoria viac než 60 % elektrické stroje a zariadenia, ropné a chemické produkty a stroje mechanické zariadenia. Prvé dve komoditné skupiny súvisia s históriou Singapuru, kedy sa na začiatku rozmachu hospodárstva, krajina sústredila najmä na výrobu elektroniky. Petrochemický priemysel má taktiež korene v minulosti, kedy do tohto priemyslu smerovali investície. Analýzou sme prišli aj na to, že komoditná štruktúra importu je takmer identická so štruktúrou importu. Singapur si však zároveň uvedomuje riziká spojené s nadmernou závislosťou od jedného priemyselného sektora alebo geografického trhu. Preto sa snaží zachovať rozmanitosť svojich obchodných aktivít. Táto stratégia pomáha zmierňovať potenciálne ekonomické šoky a zachovať si stabilitu v prípade globálnych kríz.

Singapur je tiež globálnym finančným centrom, ktorého postavenie v medzinárodnom obchode sa neobmedzuje len na tovar, ale výrazne zahŕňa aj obchod so službami. Tento sektor, najmä finančné služby, je pre ekonomiku Singapuru kľúčový, pretože predstavuje jeden z hlavných pilierov jeho hospodárskeho výkonu. Sektor služieb v Singapure tvorí viac ako 70 % v celkovej štruktúre rozdelenia ekonomiky. Krajina si dokáže udržať konkurencieschopnosť vďaka kvalifikovanej pracovnej sile a popredným ponúkaným službám.

V praktickej časti sme tiež analyzovali priame zahraničné investície. Do Singapuru prichádza celosvetovo tretie najväčšie množstvo priamych zahraničných investícií. Zahraničný kapitál má dôležitú úlohu pri napredovaní ekonomiky krajiny. Analyzované dáta naznačujú rastúci trend prílevu PZI do Singapuru v desaťročnom období s trojnásobným rastom od roku 2012 a rekordnými 140,84 miliardami USD v roku 2022, aj napriek výkyvom spôsobeným pandemiou v roku 2020. V roku 2021 sa PZI dokonca takmer zdvojnásobili, čo poukazuje na stále rastúcu atraktivitu Singapuru. Vo vzťahu k jednotlivým sektorom dominujú investície do sektoru financií a poisťovníctva (56 %), následne maloobchodným a veľkoobchodným sektorom (16 %) a výrobou (12 %). Singapur je aj významný investor v zahraničí. Je to taktiež veľmi významná skutočnosť, nakoľko investície v zahraničí sú súčasťou diverzifikácie ekonomiky. Umožňujú firmám v Singapure expandovať na iné trhy, čím si rozširujú svoju trhovú pozíciu a podporujú ďalší rast a diverzifikáciu ekonomiky. Navyše, priame zahraničné investície podporujú transfer technológií a know-how, čo prináša výhody nielen singapurským firmám, ale aj hostiteľským krajinám.

Záver

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo poukázať na postavenie Singapuru v medzinárodnom obchode a jeho hospodársky a obchodný význam. Zamerali sme sa na jeho charakteristiku, stratégie a analýzu zahraničného obchodu. Pre získanie celkového obrazu o téme sme si priblížili históriu regiónu juhovýchodnej Ázie, ako aj skupinu krajín NIK, ktoré sa ešte pred 70. rokmi 20. storočia vyznačovali nízkou životnou úrovňou. Zistili sme, že práve ich lacná pracovná sila dokázala prilákať priame zahraničné investície z iných rozvinutých ekonomík. Naším čiastkovým cieľom bolo tiež priblížiť dôležité momenty v histórii Singapuru, ktoré mali vplyv na jeho ekonomický vývoj. Priame zahraničné investície boli faktorom napredovania krajiny, čo súviselo s tým, že vláda presadzovala industrializáciu, ktorá bola založená na vývoze. Jedna z reforiem bola taktiež liberalizácia obchodu krajiny.

V analýze zahraničného obchodu Singapuru sme zistili, že v roku 2022 Singapur tvoril 2,5 % z celosvetového exportu tovarov a v celosvetovom rebríčku sa nachádzal na dvanástom mieste. Hodnota importu tovarov do Singapuru tvorila 2,2 % z celosvetového importu, čím sa Singapur zaradil na jedenáste miesto vo svetovom rebríčku. Čo sa týka obchodu so službami, Singapur sa umiestnil z celého sveta na ôsmom mieste, tvoriac 4 % celosvetového obchodu so službami. Najvýznamnejšími obchodnými partnermi Singapuru sú Čína, Hongkong, Malajzia aj USA. Tieto krajiny predstavujú najvýznamnejší podiel na zahraničnom obchode krajiny. Čo sa týka obchodovaných tovarov, Singapur je závislý od obchodu s elektronikou, ktorú vo veľkom exportuje, importuje a aj reexportuje. Druhá najobchodovanejšia komodita je ropa, ktorá je taktiež reexportovaná a treťou komoditou sú stroje. Služby tvoria najväčšiu časť v štruktúre rozdelenia ekonomiky Singapuru. Najdôležitejšími sú práve finančné služby a poistenie. Tento fakt súvisí s tým, že Singapur je významné finančné centrum. Taktiež sme zistili, že zahraniční investori vidia Singapur ako veľmi atraktívnu destináciu pre rozšírenie ich podnikateľských aktivít, keďže sa nachádza na treťom mieste z hľadiska najväčšieho prílevu priamych zahraničných investícií na svete. Singapur zahraničný kapitál nielen prijíma, ale aj investuje do rôznych krajín sveta.

Na základe zozbieraných informácií a štatistických údajov sme dospeli k záveru, že Singapur zohráva významnú úlohu v medzinárodnom obchode a je hlboko zapojený do globálneho hospodárskeho systému. Rozsah tejto práce neumožňuje vykonať komplexnú analýzu medzinárodného obchodu, avšak podarilo sa nám podrobne preskúmať kľúčové

a najdôležitejšie informácie pre získanie celkového obrazu postavenia Singapuru v medzinárodnom obchode.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje:

1. ABSHIRE, Jean. *The History of Singapore*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2011. 179 s. ISBN 978-0-313-37743-3
2. BALÁŽ, Peter – LÍNER, Martin. *Postavenie juhovýchodnej Ázie vo svetovom hospodárstve*. Bratislava: Sprint, 2004. 255 s. ISBN 80-89085-35-0
3. BALÁŽ, Peter – SZOKEOVÁ, Silvia – ZÁBOJNÍK, Stanislav. *Čínska ekonomika*. Bratislava: Sprint dva, 2012. 279 s. ISBN 978-80-89393-89-3
4. BALÁŽ, Peter a kol. *Medzinárodné podnikanie*. Bratislava: Sprint 2 s.r.o., 2019. 304 s. ISBN 978-80-89710-51-5
5. BALÁŽ, Peter a kol. *Medzinárodné podnikanie: na vlně globalizujúcej sa svetovej ekonomiky*. 5.vyd. Bratislava: Sprint dva, 2010. 546 s. ISBN 9788089393183
6. GAVALOVÁ, Viera. *Ekonomika a obchodná politika rozvojových krajín*. Bratislava: Ekonóm, 2007. 210 s. ISBN 9788022524391.
7. KONG, Lee Sing – BOON, Goh Chor. *Toward a Better Future: Education and training for Economic Development in Singapore since 1965*. Washington: The World Bank and National Institute of Education, 2008. ISBN 978-750-8400
8. NGEYEN DINH, Hoa. *Model ekonomického rozvoja ázijských drakov*. Bratislava: MIKA-Conzult, 2001. s.95. ISBN 80-967295-9-4

Články v elektronických časopisoch:

1. KASAHARA, Shigehisa. *The Flying Geese Paradigm: a Critical Study of Its Application to East Asian Regional Development*. In: United Nations Conference on Trade and Development. Ženeva: UNCTAD, Apríl 2004, č.169, s. 2-4 [cit. 17.1.2024] Dostupné na: https://unctad.org/system/files/official-document/osgdp20043_en.pdf
2. KOJIMA, Kiyoshi. *The "flying geese" model of Asian economic development: Origin, theoretical extensions, and regional policy implications*. In: Journal of Asian Economics. Journal of Asian Economics, 2000, roč. 11, č.4, s. 376. [17.1.2024] Dostupné na: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1049007800000671>
3. RUMBAUGH, Thomas. *VI Singapore's Experience as an Open Economy*. USA: International Monetary Fund, 1995, s. 36. [cit.4.2.2024] ISSN: 0251-6365. Dostupné na: [https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557754639/ch006.xml#:~:text=After%20its%20separation%20from%20Malaysia,\(Table%20%2D1\).](https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557754639/ch006.xml#:~:text=After%20its%20separation%20from%20Malaysia,(Table%20%2D1).)

4. SANTHI, S. – SARAVANAKUMAR. *The Economic Development of Singapore: A Historical Perspective*. In *Aut Aut Research Journal*. 2022, 7.vydanie. ISSN 0005-0601 [cit. 5.2.2024]. Dostupné na: <https://www.researchgate.net/publication/343254328>
5. VAN ELKAN, Rachel. *III Singapore's Development Strategy*. USA: International Monetary Fund, 1995, s. 11-12. [cit.4.2.2024] ISSN: 0251-6365. Dostupné na: <https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557754639/ch003.xml>
6. WANG, Jiangyu. *The Rise of Singapore As International Financial Centre: Political Will, Industrial Policy, and Rule of Law*. Leiden: Brill Academic Publishers, 2016, 4-6 s. [cit.15.3.2024]. Dostupné na: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2970363

Elektronické zdroje:

1. AS GOOD AS GOLD. *The Making of a Financial centre*. [online]. [cit.24.2.2024] Dostupné na: https://biblioasia.nlb.gov.sg/files/pdf/vol-12/v12-issue3_GoodGold.pdf
2. ASEAN BRIEFING. *Sectors Insights for Singapore*. [online]. [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.aseanbriefing.com/doing-business-guide/singapore/sector-insights#:~:text=Sector%20Insights%20for%20Singapore,opportunities%20at%20low%20investor%20risk>
3. ASEAN BRIEFING. *Singapore Trade Relationships*. [online]. [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.aseanbriefing.com/doing-business-guide/singapore/trade-relationships>
4. ASIA-PACIFIC ECONOMIC COOPERATION. *About APEC*. [online]. [cit.17.2.2024] Dostupné na: <https://www.apec.org/about-us/about-apec>
5. ASK TRADERS. *Is Forex Trading Legal in Singapore?* [cit.15.3.2024]. Dostupné na: <https://www.asktraders.com/learn-to-trade/forex-trading/is-forex-trading-legal-singapore/>
6. ASSOCIATION OF SOUTHEAST NATIONS. [online] [cit.17.2.2024] Dostupné na: <https://asean.org/what-we-do#asean-aims>
7. BRITANNICA. *ASEAN*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.britannica.com/topic/ASEAN>
8. BRITANNICA. *History of Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.britannica.com/place/Singapore/History>
9. BRITANNICA. *Patterns of colonial age*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.britannica.com/topic/history-of-Southeast-Asia-556509/Patterns-of-a-colonial-age>
10. BRITANNICA. *Singapore*. [online] [cit. 17.1.2024] Dostupné na: <https://www.britannica.com/place/Singapore/The-people>

11. CARPENTER, Keith – KIONG NG, Wai. *Singapore's Chemical Industry: Engineering an Island*. American Institute of Chemical Engineers: 2023, s. 1. Dostupné na: <https://fscarbonmanagement.org/sites/default/files/cep/20130456.pdf>
12. CNA. *Singapore's energy and chemicals sector set for change as net-zero transition, competition fuel uncertainties*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.channelnewsasia.com/singapore/focus-energy-transition-singapore-energy-chemical-sector-shell-3787556>
13. DEPARTMENT OF STATISTICS OF SINGAPORE. *Singapore's International Trade in Services*. [online]. [cit.15.3.2024]. Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/news/tis2022.ashx#:~:text=EXPORTS%20OF%20SERVICES,%2C%20Japan%2C%20ASEAN%20and%20Australia>.
14. DEPARTMENT OF STATISTICS SINGAPORE. *Foreign Direct Investment in Singapore Dashboard*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/find-data/search-by-theme/trade-and-investment/foreign-direct-investment/visualising-data/foreign-direct-investment-in-singapore-dashboard>
15. DOING BUSINESS. *Ease of doing business in Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://archive.doingbusiness.org/en/data/exploreconomies/singapore>
16. EAST ASIA SUMMIT. *Objectives and principles*. [online] [cit.17.2.2024] Dostupné na: <https://eastiasummit.asean.org/about-east-asia-summit>
17. EDB SINGAPORE. *Precision Engineering*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.edb.gov.sg/en/our-industries/precision-engineering.html>
18. ENTERPRISE SINGAPORE. *US – Singapore Free Trade Agreement (USSFTA)*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.enterprisesg.gov.sg/Grow-Your-Business/global/international-agreements/free-trade-agreements/find-an-fta/USSFTA>
19. EUROPEAN COMMISSION. *EU-Singapore Free Trade Agreement*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-singapore-free-trade-agreement>
20. FINANCIAL TIMES. *Why did India opt out of RCEP, one of the world's largest free trade agreements?* [online]. Dostupné na: <https://economictimes.indiatimes.com/news/economy/foreign-trade/why-did-india-opt-out-of-rcep-one-of-the-worlds-largest-free-trade-agreements/massive-free-trade-agreement/slideshow/79246185.cms>
21. GUIDE ME SINGAPORE. *Quality of life in Singapore*. [online] [cit. 5.2.2024] Dostupné na: <https://www.guidemesingapore.com/business-guides/immigration/get-to-know-singapore/quality-of-life-in-singapore>

22. HINDUSTAN TIMES. *Strategic partners: Malaysia-Singapore bilateral relations*. [online] [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.hindustantimes.com/ht-insight/international-affairs/strategic-partners-malaysia-singapore-bilateral-relations-101698308991126.html>
23. IMC GROUP. *Why do Foreign Businesses Choose Singapore Over Other Countries?* [online] [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.linkedin.com/pulse/why-do-foreign-businesses-choose-singapore-ecsc/>
24. IN CORP. *What Actually Makes the Singapore Economy Work?* [online] [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.incorp.asia/blogs/what-makes-singapore-economy-tick-incorp-guide/>
25. INDEX OF ECONOMIC FREEDOM. *Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.heritage.org/index/country/singapore#:~:text=Singapore's%20economic%20freedom%20score%20is,freest%20in%20the%202023%20Index>
26. INTERNATIONAL TRADE COUNCIL. *The Major Exports in Singapore*. [online] [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://thetradecouncil.com/the-major-exports-in-singapore/#:~:text=Singapore's%20major%20exports%2C%20including%20electronics,of%20excellence%20in%20various%20industries.>
27. INVEST NORTHERN IRELAND. *Singapore. A global financial and FinTech hub of innovation*. [online]. Dostupné na: <https://www.investni.com/media-centre/features/singapore-global-financial-and-fintech-hub-innovation>
28. INVESTOPEDIA. *Newly Industrialized country*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.investopedia.com/terms/n/newly-industrialized-country.asp>
29. LLOYD BANK. *Foreign Direct Investemtn (FDI) in Singapore*. [online]. [cit.15.4.2024]. Dostupné na: <https://www.lloydsbanktrade.com/en/market-potential/singapore/investment>
30. MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Informácie o zahraničnom teritóriu*. [online] [cit. 5.2.2024] Dostupné na: <https://www.mzv.sk/documents/10182/11492747/Singapur%20-%20ekonomick%C3%A9%20inform%C3%A1cie%20o%20terit%C3%B3riu%202022.pdf/5263bb2b-28df-1f97-db50-fl ef475c8ae2>
31. MINISTRY OF EDUCATION SINGAPORE. *Electronics*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.moe.gov.sg/sgis/sponsoring-organisations/industries/electronics>
32. MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS SINGAPORE. *People's Republic of China*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.mfa.gov.sg/SINGAPORES-FOREIGN-POLICY/Countries-and-Regions/Northeast-Asia/Peoples-Republic-of-China>
33. MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY SINGAPORE. *Economic Survey Singapore 2022*. [online] [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.mti.gov.sg/Resources/Economic-Survey-of-Singapore/2022/Economic-Survey-of-Singapore-2022>

34. MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY SINGAPORE. *FTA Agreements*. [online]. Dostupné na: <https://www.mti.gov.sg/Resources/publications/All-You-Need-to-Know-About-SG-FTAs-and-DEAs>
35. MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY SINGAPORE. *Main Indicators of Singapore's Economy*. [online]. [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.mti.gov.sg/Resources/Economic-Survey-of-Singapore/2023/Economic-Survey-of-Singapore-2023>
36. MONETARY AUTHORITY OF SINGAPORE. *Asia's Electronics Supply Chains and Global Trade Corridors*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: https://www.mas.gov.sg/-/media/MAS/EPG/MR/2020/Apr/MRApr20_SF_A.pdf
37. MONETARY AUTHORITY OF SINGAPORE. *Understanding Inflation and Monetary policy*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://www.mas.gov.sg/monetary-policy/economics-edu-inflation/inflation/inflation-was-high-in-2022>
38. MONETARY AUTHORITY SINGAPORE. *Foreign Exchange & Derivatives*. [online] [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://www.mas.gov.sg/development/foreign-exchange>
39. NEW ZEALAND MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS&TRADE. *Timeline and history of RCEP negotiations*. [online]. [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.mfat.govt.nz/en/trade/free-trade-agreements/free-trade-agreements-in-force/regional-comprehensive-economic-partnership-rcep/next-steps-and-timeline/?m=314281#search:dGltZWxpbmUgYW5kIGhpc3Rvcnkgb2YgcmNlcA==>
40. OBSERVATORY OF ECONOMIC COMPLEXITY. *ASEAN*. [online]. Dostupné na: https://oec.world/en/profile/international_organization/association-of-southeast-asian-nations?intraTradeFlowSelector=flow0&depthSelector3=HS2Depth&yearSelector3=2022
41. OEC WORLD. *Malaysia/Singapore*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://oec.world/en/profile/bilateral-country/mys/partner/sgp?depthSelector=HS2Depth>
42. OEC WORLD. *Singapore*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: <https://oec.world/en/profile/country/sgp>
43. OUR WORLD IN DATA. *Trade as a share of GDP, 2021*. [online]. [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://ourworldindata.org/grapher/trade-as-share-of-gdp>
44. SINGAPORE DEPARTMENT OF STATISTICS. *Singapore's Direct Investment Abroad*. [online]. [cit.15.3.2024] Dostupné na: https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/visualising_data/infographics/industry/singapore-services-sector.ashx
45. SINGAPORE DEPARTMENT OF STATISTICS. *Singapore's International Trade in Services 2022*. [online]. [cit.15.4.2024] Dostupné na: <https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/news/tis2022.ashx#:~:text=EXPORTS%20OF%20SERVICES,%2C%20Japan%2C%20ASEAN%20and%20Australia>

46. SINGAPORE DEPARTMENT OF STATISTICS. Singapore Services Sector 2022. [online]. [cit.15.4.2024]. Dostupné na: https://www.singstat.gov.sg/-/media/files/visualising_data/infographics/industry/singapore-services-sector.ashx
47. SINGAPORE FOOD AGENCY. *Our Singapore Food Story*. [online]. [cit. 4.2.2024]. Dostupné na: <https://www.sfa.gov.sg/food-farming/sgfoodstory/our-singapore-food-story>
48. THE EAST INDIA COMPANY. *A brief history of Raffles Singapore*. [online] [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.theeastindiacompany.com/blogs/stories/a-brief-history-of-raffles-singapore>
49. THE TELEGRAPH. *Singapore in the Spotlight*. [online] [cit.24.2.2024] Dostupné na: <https://www.telegraph.co.uk/travel/discover-singapore/history-timeline/>
50. THE WORLD BANK. *GDP Singapore*. [online] [cit.4.2.2024] Dostupné na: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD?locations=SG>
51. TREND ECONOMY. *Singapore Imports and Exports*. [online]. [cit.15.4.2024] Dostupné na: <https://trendeconomy.com/data/h2/Singapore/TOTAL>
52. UNCTAD. *World Investment Report*. [online]. [cit.27.4.2024]. Dostupné na: <https://unctad.org/topic/investment/world-investment-report>
53. VAN ELKAN, Rachel. *III Singapore's Development Strategy*. USA: International Monetary Fund, 1995, s. 11-12. [cit.4.2.2024] ISSN: 0251-6365. Dostupné na: <https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557754639/ch003.xml>
54. VISIT SINGAPORE. *Financial services*. [online]. [cit. 15.3.2024] Dostupné na: <https://www.visitsingapore.com/mice/en/why-singapore/dynamic-industries/financial-services/>
55. WORLD TRADE ORGANISATION. *Singapore and the WTO*. [online]. [cit.15.4.2024] Dostupné na: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/singapore_e.htm
56. WORLD TRADE ORGANISATION. *World Trade Statistical review 2023*. [online]. Dostupné na: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtsr_2023_e.pdf
57. ZYEN. *GFCI 34 Rank*. [online]. [cit. 15.3.2024] Dostupné na: <https://www.longfinance.net/programmes/financial-centre-futures/global-financial-centres-index/gfci-35-explore-the-data/gfci-35-rank/>